

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV. ker., Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Hadállásunk

(M.) Rohamosan igazolták az események Bánffy.

A nemzeti szellem zsilipjeit ő nyitotta meg. Bukásának pillanata történetünk egy új korszakának kezdete és hozzanak bár az idők a gázságok fertőjéből bármit is, az ő zászlóbontása fejlődhetésünk alapköve.

Az oknyomozó történetíró nem a 67-es alap tarthatatlanságában, illetve megalkotóinak félreértett, rosszul magyarázott szándékaiban, nem Széll pipogyságaiban, nem Héderváry Dieneseiben, nem Tisza fékeveszettségében, nem a szabadság nevében hozott parlamenti zsandárjaiban, nem a királyilag szervezett anarchia szánalmas képet nyújtó miniszteriumában keresi és találja helyzetünk kulcsát, hanem pusztán és kizárólag a zászlóbontásban. — Minden más csak parányi külső tünete az ebben elhelyezett robbanó anyag lehetetlenségének.

A fájdalomában elszibadt nemzet, az alkotmányos élet fonalának újra felvételével, elmerülve a munka jármában pótolni törekedett mindazt, mit gonosz kezek feldultak.

A nemzet vérének beitta a föld, de a verejték hálás kegyelete ünnepet ülni készült!

Bánffy alatt királyával együtt meg is ülte és mi az ezredév hajnalában a nagy magyar nemzet prespektíváját köszöntöttük.

Megirigyelték az Istenek és az önzés démonai letaszították a politika porondjáról, ki belemarkolt a nemzeti gondolat kincstárába.

Magyarsága visszahozta.

Nem uszályhordozónak szegődött be. A nemzetiségi hydra fölébredése a veszélyeztetett gazdasági önállóság, az új pártalakulás szükségessége hadvonalba szállították őt.

Érzi mindenki a nagy erő súlyát, de röstellik bevallani!

Egyik oldalon is a véglet, a másikon is. Viaskodik a teljes elalkuvás a teljes elszakadással. — Ő középre áll és megmutatja mindkét birkozó higgadtabbjainak az utat, mely lépést tart a nemzet életszükségleteivel, mely kitölti a kö-

zösség kereteit a magyarság erejével, sőt annak vezető szerepet biztosít.

Megragadja mindenki figyelmét a legtapasztaltabb politikus okfejtése és pillanatra ugylátszik, hogy a belátás urra lesz és a kitűzött cél ebből táplálkozva valósággá.

Figyelembe nem vehető hangok következetlenséggel illetik, majd Apponyi örökségének kisajátítójaként minősítve Bánffy, beburkolóznak mérlegelése előtt. Hallották, meglepte őket, és szinlelik, mintha misem történt volna. A meglévő pártokból alig szegődik valaki. Bánffy kiviszi programját az országba, de az alkalom ismét elodázódik egy, még a mai pillanatban is fennforgó ok miatt. Bécs ötletszerűen előrántja a katonai terhek fölemelésének kérdését.

Ez lett az örvénye a hazugságok rendszerének.

Egy gyöngéd vágy szállta meg a lelkeket, mit az első pillanatban kielégíteni kellett volna, de hiányzott az államférfiúi bölcsesség ott, hol zoltánizmusnak keresztelték a vágyat, mely jogaink.

Kitérni az adott kérdés előtt nem lehetett. Az államférfiúi bölcsesség hiánya teljes leplezetlenségében jelentkezett, amikor az ellenzék takarodója után megfuvatták a geszti levelet.

A nemzet nem akart új jogot szerezni a vele egyenrangú másik tényező rovására, de védelmére sietett a meglévőnek, majd a megtámadottnak, de keserű tapasztalatai után új terheket jogai érvényesítése nélkül magára venni nem akart és egyre világosabban látta, hogy akarata megtörik a császári sisak fény-szóróin. 67-től kezdve a nemzet soh' sem akart, hanem automata törvényhozása megkedveltette a parlamenti játékot a hatalmasokkal is. A miénk bevált.

Amit elvállalt a miniszterelnök ur, beszállította. Ha késlekedett, lomtárba köldték. Bánffy más hivatást szánt Magyarországnak miniszterelnökeinek. Elvégre még sem börze a hon. A küzdelemben a legveszedelmesebb ellenfél lett, mert hogy világosabban látott.

Legjobb fegyvertáros lett és nem kívánta az ő irányának erőszakolását. Átterelte az önkény a harcot más térre. Bánffy várhat, vár a legönzéstelenebbül, mert végigélte a hálátlanság minden nemét és minden magyar nagyság végzete

különben is, hogy életében kevés a jutalma.

A küzdelem viharában ott volt a leglegelső helyen mindig, körötte kiképződött a kicsiny csapat és még a siker csak kacsintgat a harcosok felé: a legyőzött tábor benne megülő angyalát látva, a rágalmak özönét indítja ellene, a győzők közös munkálkodásuk egyezményes alapjául kormányzási anyagot állítanak össze és arra azt mondja Bánffy: „Minden hozzáadás nélkül fogadhatom el, mert eszmém győzedelmét látom bennük“, mi amazok féltékenykedését ébreszti föl.

Reményeink hajóját egy nagyobb merénylet szertezuzta. Bánffy nem késett kimondani, hogy az alkotmány léte forog kockán. Bécs minden fázisában a harenak a katonai terhek emelése körött forog, melyért a végletig feszíteni kész mindent, mely törekvésben végre odáig jutott, hogy mindenkori pártjának romjai is ott hagyták.

A karhatalom tulajdonosai még erre sem fordultak vissza végzetes utjokról. A törvény hirlapi cikktárgy lett és nem az egyensúlyozó erő életünk rendjében. A köztisztviselők a közgyalázat tárgyai. Nemzeti akarattá lett automatái becsukva. Lapekobzások napirenden. S ami legrettenetesebb, gonyolják magyarságunkat piszkos emberek, csavargók.

Mert kit is rántottak elő? Egy hazug fogalmat; a népet. Valakire hivatkozni csak kell. Az állam nevében nem tehetik, mert államiságunkat kétségbevonták, mikor látható fejeit, a hivatalnokokat juttatták azon helyzetbe, hogy szívverésük erősebb lett, mint a parancsszó.

„Nemzet nevében“ még kevésbé, mert nyelvünk az, mi bennünk mint nemzeti él és azt a vétó megöli. Mi a nép tulajdonképpen? A szervezetlen csorda, melynek a maga határozatlanságában igérni lehet mindent. Olvasom a népbolondítás hivatalos lapjában, hogy udvarképessé teszik a népet. A nép pedig hála fejében felemeli a katonai terheket és szentesíti azon magyarázatot, hogy a konfliktusok elkerülése céljából csak a királyi előzetes jóváhagyással lehet minden akarathullámzás törvénynyé. A néppel vernek éket harcunkba. A népert nyulnak az erőszakos rendszabályokhoz, mit eddig a szerelmes hős dallamával csak ígérgettek.

Eisler Károly nyiregyházai

==== cipő, divat és rövidáru üzletébe megérkeztek rendkívüli nagy választékban az

ő s z i d i v a t c i k k e k

cipők, Zachariás keztyűk, csillag védjeggyel ellátott nyakkendők, valódi szörme boák stb., stb.

Ugyanazok az urak, kik összegörnyedve, szégyenkezve beosontak rövid idővel ezelőtt a parlamentbe, ma már mint vádlók lépnek fel és nyíltan gyalázzák eszményeinket. S teszik mindezt a 67-es alap érintetlen fenntartása mellett. Ezek az urak a szinarany 67-esek, általános választójoggal.

Ezek az urak az osztrák értelmezés, az osztrák közjogi magyarázat 67-esei, ezek az urak a többnyelvű állam hivei, ezek az urak a megdőlt cárismus feljajdulásai. A néppel dulják a rendet fel, hogy rendet teremtsenek a néperért. „Ezek az urak az én hadseregem, az én népem elméletének testőrei“.

Ezek a legszilárdabb 67-esek, ezek annak megrontói, kik felbérelnek orgyilkosokat a nemzet vezéreinek megtámadására. Ők a korlátolatlan jog és a korlátlan királyi akarat imádói, míg fizetik őket az államkincstárból.

A 67-esek ranglétrájában következnek Tisza konzervatív 67-esei, programjuk csak lesz. Tiltakoznak ők is a hazánkat fenyegető vérszedelem ellen, de két-színűsködnek még mindig. Ellenzékei a koalíciónak, ellenzékei a haladóknak. A 67-es középpárt, melynek képzeletében még most is a 67-es alap szigorúan zord megtartása él, de úgy, hogy ők ellenőrök maradjanak. Őznetlenek, hogy valahonnan meghívást kapjanak. Az új választásnál a párt férgesei a haladókhoz csusznak.

Nyíltan a haladókhoz ezek még most röstelkednek lépni, mert a választás bejelentve még csak mint valószínű van, így addig gondolkodnak. A gerinc mégis csak konzervatív marad, pedig rég meghaladott álláspont, hogy a mit az idők megérlelnek, az feltartóztatatlan. De őket a vihar meg nem tanította.

A következő 67-esek a nyílt ellenfelek, a hadvonal kurucjai. Az új kilépők, a régi kilépők, a néppártiak és mi az újpárt. Az új és régi kilépők egyesülése a koalíció erősödését jelenti, bár egyes

oldalról a 67-esek egyesülésének kezdete volna ez.

Egyesülésük érthető, mert ők alkalmi kérdések nyomása alatt cselekedtek a törvénytelen ségek láttára és sem elvi, sem tárgyi elválasztó vonal közöttük nincs.

Még abban is összeillők, hogy párt-szervezetük eddig nincs. Az erkölcs mint választóviz szétützte a szabadelvűek nagy nyáját, de éppen ez erkölcsös rész a biztosíték, hogy a koalíció ellen működni meg nem kísérlük, aminthogy a történelem vissza nem csinálható. Andrásyék érdekében mérsékelték Kossuthék a közös kormányzási programot az újpárt fokáig. Lemondott hazafiasan a nagy tábor az együttműködhetés kedvéért és még azon nyomásnak sem engedett, hol az a választójogi tüzesóva miattuk, azok ellen is aknákat készít, kik annak hivei. Miért nem tudnának ők az újpártba beilleszkedni, mikor ez ezerfelé való széttagozottság minden pillanatban kárunkra lesz?

Andrásyék a választójogi kérdésben szintén a magyarság veszedelmét látják, de aristocrata csoportjuk azon kiutaztatott demagógok látszólagos igazságait erősítik, hogy a történelmi előjog össze fog a szellemileg érettebbek jogának kiterjesztése ellen. Pedig még ez is hazug vád, mert a megfontolt jogkiterjesztésnek ők gáncsot nem vetnek.

De jöjjenek el a magyarsághoz kötött általánosságig. Ez elég biztosíték mindnyájunknak.

Ehhez jogunk van, mert a nemzetköziségnek szekerét tolni akkor sem fogjuk, ha a császári zsoldosok mindennek elrablásával fenyegetnének is.

Többet, mint az újpárt, Kossuthék sem akarnak kevesebbet, hiába is akar bárki is.

Hadállásunk bennünket tett a kibontakozás gerincévé.

Értsük meg a parancsszót.

Legyen üdvözölve a vezér, legyenek üdvözölve a hozzánk szegődők.

Nagy napok, talán évek várják munkánkat, vezérünkbe vetett bizalmunk hozzá az erő —.

Hadállásunk hazánk erősítője, ki sorunkba lép.

Kibontakozás.*

A „Szaboles“ részére írta: Vidovich Menyhért.

Nevetséges volna kétségbe vonni, hogy egy alkotmányos bíró önálló nemzetnek nem volna joga nyelvét az egész vonalon — tehát hadseregében is — érvényesíteni.

Az Osztrák és Magyar birodalom azonban a világ egyedüli speciális birodalma, hol sajnos, a magyar állam nyelve ez idő szerint hadseregében nem érvényesülhetett.

Cikkem keretében nem tartozik sem a jogát, sem a célszerűségét tárgyalni annak, hogy harc képesség szempontjából mi célszerűbb: a nemzet fiait saját, vagy idegen nyelven vezetni a harcba? Nem is szólva a lelkesítés esélyeiről. . . .

Feltétlenül jogosult azonban az a feltevés, hogy a haza bölcsé méltányolta az Osztrák és Magyar birodalom nyelvi speciális helyzetét és e méltánylás szüleménye a nyelv kérdésnek Felsőjog gyanánti elismerése. . . .

A 67-es kiegyezés két fél szerződésén alapszik. Szerződés békésen egyoldalulag fel nem bontható, aki felbontja az erőszak veszélyes és törvénytelen terére lépett! Ezt pedig egyik fél sem akarhatja, mert mind-egyik csak veszíthetne vele. . . . Azaz: a Király minden nemzeti aspirációt méltányolva, tisztán célszerűségi szempontból, ez idő szerint semmi szín alatt sem áll el szerződésen alapuló jogaitól; — a Nemzet pedig feltétlenül követeli jogainak teljesítését.

Tehát egyik fél sem enged. Hová vezet ez? Vagy a Nemzet, vagy a Király jogainak letörésére!

Hát ugyan kérdem: Melyik félnek válna ez előnyére? Akár egyik, akár a másik jogait csorbítják, ezer éves alkotmányunk vallja kárát. . . .

De a két fél jogáérti való harc között van az igazi nemzetbontó, királyi tekintélyt sértő, törvényt próbó interregnum!

Kossuth Ferenc maga írja egyik cikkében: „A hadseregben a magyar vezényszónak

* Közöljük e cikket, bár egyik-másik kérdésben nem értünk egyet a cikkíróval.

T Á R C A.

Álom.

*Elaludtam és álomom szép volt,
Kincsem, Te rólad álmodám.
„Szeretlek!“ ezt a mennyei szót
Utánam Te is mondtad ám!*

*„Szeretlek!“ Egy szó. Mégis mily sok
Bűbájos erőt rejteget,
E szóra a zord, fagyos téből
Lett üdvöt hozó kikelet.*

*És Te ezt mondtad. S ajakamra
Remény mosolyát ültetéd.
Tavasszá téve bus szívemnek
Zord, kietlen, rideg télét!*

S. K.

Az „Olaj Napoleon.“

(Mutatvány Zerkowitz Emilnek az „Amerikai kereskedők“ című könyvéből.)

Sokat, sokféleképpen irtak már arról a hódító hadjáratról, mit a Standard Oil Com-

pany lobogója alatt ez a nagy hatalom a világkereskedelemben — látható, élő feje, Mr. John D. Rockefeller, az „Olaj Napoleon“ vezérletével, folyton növekvő erővel és sikerrel intéz. „Dicsőséggel“ nem merem írni, mert taktikája, manőverjei még az amerikai kereskedelem leghíresebb hadvezéreit, a captains of industrykat is felháborította. De volt-e valaha nagy hadvezér, legnagyobb a nagyok közül, ki ne haragitotta volna magára a moralistákat, a kisebbeket, az irigy versenytársakat, az elmaradtakat és a gyöngébbeket?

Igy van ez Rockefellerrel, Rockefellerrel is. Nyugodtan viseli el a támadásokat és éppen olyan nyugalommal intézi további hadjáratait. A világpiacot hódítja meg olajának, a mint meghódította már is a félvilágot, a mint meghódította a legnehezebben meghódítható területet, éppen az Egyesült-Államokat, majdnem egész Amerikát, hol az olajszükséglet hetvenöt százalékat a Standard Oil Company látja el. A fegyverek tisztasága ellen felhozott kifogásokkal sem törődik. Azt tartja, hogy a legfényesebb damaszkusi penge is csak akkor szép igazán, ha a küzdelem vörösdéje barnul rajta. És a damaszkusi penge sem keresi, hogy kékvér, vagy egész közönséges vörös vér-e az, a melyik ott barnul, sok ráragadt porral, piszokkal egyetemben

rajta — ha csak diadallal végződött a küzdelem, átkozódhatnak a küzdők, a legyőzöttek. Életcélja, mint minden amerikaiak, kintartó szorgalommal, fáradhatatlanul, jobbra-balra nem tekintgetve, csak üzletének fejlesztését szolgálva, dolgozni. Mindig csak dolgozni. És ez a munka már nem is a pénzsovargástól hajszolt lázas munka. A kinek olyan nagy, iszonyatosan nagy vagyona, számokban ugyszólván ki sem fejezhető nagy vagyona van és összetörött, öreg ember, hát izgathatja azt még némi gyarapodása vagyonának? Nem. Munkához szokott lelke kívánja meg a további munkát, újabb sikerekért, újabb diadalokért.

Mellözöm itt azokat az adatokat, miket a Rockefeller cégre és családjára vonatkozó leleplezések hoztak a felszínre és éppen csak az üzleti vonatkozásokról adok egy kis képet. Kis képet a szédületesen nagyról.

Kis, az üzletvilágban egészen jelentéktelen ember volt még Mr. John D. Rockefeller, a hogy 1865-ben Ohio államban, Cleveland egy kis utcájában az olajfinomítást az akkori primitív módon megkezdte. Mi volt még akkor az egész olajipar! És milyen primitív volt még akkor és még jóval később is a ma oly hatalmas amerikai olajtermelés! Érdekes adatokkal szolgál erre nézve az

Szörme Boák

Kohn Ignác

divatáru üzletében

a legfinomabb kivitelig kaphatók

Városház-palota.

érvényesülése feltétlenül jogos (ugyvan), csak az lehet a kérdés, hogy időszerű volt-e annak jelenlegi követelése?”

Sajnos, már rég tapasztaljuk, hogy nem volt időszerű, ebbe magunk lovaltuk bele magunkat. . . .

A helyzet tarthatatlan, a mai kormány gyorsan félre kell tenni, de hogy?

A függetlenségi és negyvennyolcas pártnak, még ha nem is írta volna zászlójára a választások alkalmával a magyar vezényszót, mivel a personal unió alapján áll — természetesen elveinek megvalósítása minimumát kell hogy képezze a magyar vezényszó. Igen, de a választások előtt a 67-es alapon álló ellenzékkel szöveteztek, — igaz elveinek teljes fentartásával — tisztán hazafiságtól, de azért még is a 67-es alapra helyezkedett. (Ezt bizonyítja feliratuk is!) Ez tény és igazság, és amint ezt elismerik, a kibontakozás útja egyengetve van.

Csak még valami kicsi hiányzik: Ha a szöveteztek pártok ma kormányt alakítanak, a vezérszerepet természetesen a Kossuth pártjának kellene vinni, igen, de magyar vezényszó nélkül nem teheti, magyar vezényszó pedig nincs, a párt tehát a nélkül, hogy a Nemzet előtt nimbussát és fényes jövőjét teljesen le ne törje, a kormány alakításban legkisebb személyével sem vehetne részt. De mit tehet? Kivezetheti az országot ebből a kriminális helyzetből.

Önzetlen hazafiságát, ideális honszeretetét, a Nemzet hű fiait az utolsó választásokon honorálta. E párt 38 éven át minden csábítás, ígéret, sőt megvesztegetésnek ellentállt, és most ne tudna igazi hazaszeretetét honával szemben bizonyítani? Hihetetlen. . . .

Gyorsan tette fel, az ereszték, ki tudja, hogy egy percnyi késedelmezés után menthető-e a ház!

Határozatilag mondja ki a Kossuth pártja: „Elveink teljes fentartásával kijelentjük, hogy gróf Andrássy Gyula elnöksége alatt alakítandó miniszteriumot támogatunk, a kormányzásban azonban személyileg nem veszünk részt!”

Fenti resolúcióval a kinszenvedéstől menté meg a párt a Nemzetet, nemcsak hogy az elv csorbát nem szenvedne, hanem alkotmányunk is érintetlenül kerülne most még ki a harcából, jog letörésről pedig szó sem lehetne, a Király és Nemzet közt az egyetértés rögtön helyre állana. Azt hiszem, mindezekért érdemes a személyi érvényesülés áldozatát meghozni: Következne határozatok után bár mi, dölne a haza sorsa jóra, vagy maradna a mai

helyzetben, lelkiismeretüket megnyugtatták, a haza érdekében lépésekkel megtették a lehetőket

A tett nemes, a párthoz méltó, a Nemzet megérti és honorálni fogja. . . .

Gróf Andrássyban a választások óta vakon megbizott a párt (helyesen) benne nem is fognának csalódnai, Ő a nemzet érdekében a lehetőket megteszi; de hiszen a Kossuth pártnak módjában van feltételeket szabni, csak a vezényszónak, jelenleg mivel nem időszerű — (Kossuth szerint is) hagyjanak békét.

A 67-es ellenzékét nem köti semmiféle ígéret a vezényszót illetőleg választóihoz, — tisztán regardból — mint nemzeti ideált — írta zászlójára, a kormányalakítást tehát minden elvi nehézség nélkül vállalhatja és hazafiúi kötelességet teljesítve — fogja is vállalni.

Tudom én azt nagyon jól és át is érzem, hogy ma már sokkal fontosabb dologról van szó, mint a vezényszó kérdése, éppen azért: Nehogy kireperálhatatlan kérdésről legyen majd még szó, tenni, de nagyon gyorsan tenni kell.

Harcz egy takarékpénztár körül.

Régi nóta; szegény ember bolond ember, komisz ember; gazdag ember okos ember, fain ember. Igyekszik is mindenki gazdag lenni, vagy legalább annak látszani. És mivel a sok pénz, tehát sok ész is, mai világban leginkább a pénztintézeteknél van; az emberek hacsak tehetik pénztintézetekbe, azoknak vezetésébe igyekeznek bejutni. A ki oda bejut, egy csapásra nagy hatalom. Azt állítják a nagyállóiak, hogy ilyen hatalomvágy indítja azon részvényeseket és leendő részvényeseket, kik a szabolcsmegyei takarékpénztárt Nyiregyházára akarják áthozni. Szegény Nagykálló! ez a pénztintézet az egyedüli a mi a régi hatalmas megyéből még nekik megmaradt, ez is csak nevében megyei, tényleg nagyon is községi és ime ezt is elakarják venni tőlük. Védekeznek is erősen és nem minden kilátás nélkül a győzelemre.

Több részvényes, (az intézet állítása szerint csak egy közöttük részvényes) azt állítja, hogy az üzletben visszaesés van és ezt annak tudják be, hogy Kállóban nincs tere egy pénztintézetnek, ép azért a rohamosan fejlődő Nyiregyházára akarják a „Szabolcsmegyei Takarékpénztárt” áthelyezni.

amerikai ipar egy másik nagyhatalmassága, Andrew Carnegie, az „Empire of Business” című híres könyvében. Irja, hogy mikor még mintegy negyedszázaddal ezelőtt a híres Storey-farmi olajpatakot néhány barátjával meglátogatta, nem látott ott egyebet, mint néhány lapos dereglyét a kis patakon, teleeresztve, a közeli forrásból, olajjal. Minden hét egy bizonyos napján zsipekkel dagasztották meg a kis patakot és úgy bocsátották le a csónakokat az Alleghany folyóra. Ez volt a hatalmas amerikai olajipar kezdete. Carnegie és barátai — akkor még ők sem voltak milliárdáriusok csak kezdők, még csak kisebb milliósok — megvették ezt a farmot. A primitív módon készült, természetes földmence, hova az olajat akkor eresztették, óriási mennyiségeket szívott fel és az elpárolgás is igen nagy volt. És mégis egy év alatt egy millió fontra emelkedett a farm értéke és egyetlen egy évben, az első évben, kétszáz ezer font osztalékot fizettek ki a részvényeseknek. Kétségtelenül teljesen kielégítő kamatozása a befektetett nyolcezer fontnak.

Persze, az üzleti szellemnek találékony-sága akkor is sokat lendített már az üzleten és kiegyenlítette a primitív kezelés folytán szenvedett károkat. Így ugyancsak Carnegie emliti, hogy néhány évig még ugyanezt az

olajat, mint minden elképzelhető bajnak a biztos gyógyszerét, üvegenként nyolc shillingért árulták „Seneca-olaj” név alatt; „kiváló indiánus gyógyszer”-ként volt akkor ismeretes ez a Seneca-olaj — mert véletlenül azon a vidéken laktak akkoriban a Seneca indiánusok. Ma ugyanezt az olajat tonnánként három shillingért szállítják és persze, mert a nagyszerű, felülmulhatatlan gyógyszer, melyért ezelőtt szívesen fizettek üvegenként kilenc korona és hatvan fillért, ma már üvegenként csak hat fillérért kapható — hát az ördögnek sem kell.

Az emberek hiszékenysége, a drága dolgokban való bizalma különben nem éppen csak akkor érhetett el nagy sikereket. Ma ismét hirdeti egy olajgyáros, még pedig milliókba kerülő remek plakátokon, falfestményeken, füzetekben, újságokban stb., hogy az Omega-olaj minden baj ellen a leghatásosabb gyógyszer. És az Omega-olajat ma drága áron éppen úgy vásárolják, mint azelőtt, régen, a Seneca-olajat. Ügyes reklámozója csak megfordította a haladás kerekét és azt az olajat, mely finomítva olcsón nem kell az embereknek, eladja finomítatlanul, ősalapotban, drágán. És veszik, de nagyon.

Az Egyesült-Államok olajiparának fellendülése a finomítás terén elért nagy sike-

Ezzel szemben az intézet vezetősége azt állítja, hogy egy „érdekcsoport” folytat akna munkát az intézet ellen, és azt mondja, hogy Nyiregyházán sok az eszkimó, de kevés a foka; tehát máshonnan akarják a fókákat importálni stb.

A magunk részéről csak azt jegyezzük meg, hogy a saját szempontjunktól mindkét pártnak igaza van. A hatalmon levők meg akarják azt tartani, a másik párt pedig úgy vélekedik, hogy most már ő rajtuk lenne a sor.

Üzleti szempontból azonban másként áll a dolog, a Szabolcsmegyei Takarékpénztár egy régi, nem modern pénztintézet és ezt legjobb nem bolygatni nyugalmában, így tovább fog vegetálni és valószínűleg jó osztalékot adni; a részvényes pedig nem akarhat többet, az ellenkezője igazolná a nevezett pénztintézet közé tett nyilatkozatában foglaltakat.

Mert sok régi pénztintézettel úgy vagyunk mint a régi házzal, ha megbolygatjuk csakhamar kitűnik, hogy a renovációt az alapjánál kell kezdeni, és bizony kevés anyagot használhatunk be, az átépítéshez.

A Szabolcsmegyei takarékpénztár 40 év óta áll fenn. Alaptőkéje 125,200 kor. tartalékaival 282,543 kor. belértéke, tehát ca 900 kor. és nem 1100 koronán felül, a mint az igazgatóság állítja, mert a 40 év óta gyűjtött 74250 korona nyugdíjalap nem képezheti a részvény belértékét, annak megvan a maga rendeltetése.

De nem is érnének el vele semmit, ha az intézetet Nyiregyházára hozzák, mert fenti alaptőke mellett, 1,295,927 kor. betéje van ugyan, de ezen összegek úgy vannak kihe-lyezve, hogy azt nagyobb rázkódások nélkül mobilizálni alig lehet, vagy ha lehetne is, egy vidéket kell tönkre tenni a behajtásnál; mert a mérleg szerint az intézetnek 1.164,092 koronája van „kötelezvényekben” elhelyezve, „jelzálogkölcsonokban” (tehát a kötelezvények jelzálogilag biztosítva nincsenek) 172,611 kor. és csak 314,605 kor. „váltóban.” Hogy mit tenne ez a pénztintézet, ha bármely okból a betevők felmondanák a betéteket, azt én nem tudhatom, de valószínűleg az intézet sem tudja. Talán az alapszabályok oda vonatkozó paragrafusával, avagy a 91,000 kor. értékpapírral rendezné ezeket? Azt hiszem, nem elégednének meg ezekkel a betevők. — Krónikus betegségekben szenvedő öreg embert, fájdalom csillapító szerekkel kell kezelni, de ritkán tanácsos kockázatos operációnak alávetni. Ha tehát meghagynák mostani állapotában és úgy

rekkel, de főként azzal kezdődik, hogy a primitív szállítási rendszerről áttértek előbb a vastartályok, hordók, egész vasuti tartálykocsikban való szállítására az olajnak, petroleumnak. Rockefeller már 1867-ben nagyban bontogatta szárnyait és hamar felismerte az olajipar fontosságát, Rockefeller, Andrews and Flagler cég alatt egyesítette az akkor számottevő nagyobb vállalatokat. 1870-ben már egy millió dollár alaptőkével megalapította a „Standard Oil Company of Ohio” részvénytársaságot. Ez az új vállalat azután megkezdte a csőrendszer útján való szállítást, illetve a már akkoriban létesített kisebb hálózatokat megszerezte. Ezernyi és ezernyi mért-föld hosszúságban fektettek csöveket, melyeken keresztül a kikötőkbe és a fontosabb vasuti állomásokra szivattyúzták az olajat, ott azonnal elszállítva, vagy a nagy gyorsasággal épült finomítóknál földolgozva.

A vállalat további fejlődése azután már egyszerűen lavinaszerű. Ma a legnagyobb trust-társaság, ismerik az egész világon. Vagyoni viszonyai mesés. Alaptőkéje kilencvenhét millió ötszáz ezer dollár teljesen befizetett összeg. Nyolcvankét millió dollárt fizetett ki két év alatt részvényeseinek, vagyis tíz millió dollárral kevesebbet, mint az alaptőkéje. Vagyona olaj-finomítókból, óriási kiterjedésű

legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **láb-**

Sirolin

badozóknál influenza után

ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

hoznák Nyiregyházára az intézetet, ugyan mivel regenerálnák azt; és mivel elégitenék ki az itteni fokozottabb igényeket? Gondolom, a felújításnak kétféle módjához fordulnának, visszszámítás és új részvények útján próbálnának pénzt szerezni. Előbbihez ez idő szerint nincs anyagjuk, a mi pedig az új részvényekkel való felújítást illeti, az úgy venné ki magát, mintha cifra új ruhát raknának egy összetöpörödött vén anyókára.

Igaza is van a Szabolcsmegyei Takarékpénztár igazgatóságának, mit kacérkodnak a nyiregyházi gavallérok az ő hölgyükkel, nem arra való már ő.

Merkur.

Műszaki alkotások.

A „SZABOLCS” számára írta: **Straub Sándor** tanár.
(Egy műszaki álm. Csatorna építkezések. Hegyvidéki vizek szabályozása.)

(Folytatás.)

A Duna és a Tisza közötti csatorna kérdése is már sok vitára adott alkalmat és sokféle terv merült fel. Azzal a kérdéssel, hogy a Tiszáról és mellékfolyóiról ne nagy kerülő uton jussanak a Dunára s ezen ismét nyugot felé, már Mátyás király óta foglalkoznak. Az egyik terv szerint a csatorna Budapestről indulna ki, s Csongrádnál torkolónék a Tiszába; a csatorna hossza 156 kilométer lenne. A másik terv szerint a szintén Budapestről kiinduló csatorna Szolnoknál kapcsoltnék össze a Tiszával; ennek a csatornának hossza 115 kilométer lenne, vagyis a legrövidebb összekötő vonalat képezné. A harmadik terv szerint a csatorna a soroksári Dunaág felhasználásával Dömsödnél indulna ki és Szegednél torkolónék a Tiszába. Mindegyik tervnek vannak előnyei és hátrányai, s most tehát az a kérdés, hogy az országos érdekek melyik irányt követelik s melyik vonal nyujtana relatív legtöbb előnyt. A szolnoki, habár legrövidebb irány, ellenzői azzal érvelnek, hogy Szolnok és Csongrád között a Tisza gyakran nem hajózható, s így Szolnokot e idő szerint biztos hajózási pontnak nem lehet tekinteni; továbbá a Szolnok és Budapest közötti magas dombok, vagyis a magas víz választó miatt a lépcsőzetesen építendő csatornába a csatornát tápláló vizet a Dunából kellene emelni, ami az üzemköltséget növelné. A budapest—csongrádi iránynak már több támogatója van, melynek azonban hátránya a pestmegyei magas futó homok átszelése, mely a csatorna szelvény állandóságát gá-

csővezetékeiből és értékpapír-kamatokból áll, különböző államokban. Míg mint tényleges trust-társaság működött, 1895-ig, tizenkét százalékot fizetett osztalékképpen. Azóta, tehát éppen csak nyolc év alatt 312.000.000 dollár osztalékot fizetett ki, mely összegnek kilencven százaléka az ugynevezett Standard-család zsebébe folyt. Ezeket a szédítő eredményeket persze az előretörő, kiméletlenül válogatott és minden ellenkezést teljesen megbénító munkával érte el a nagy Rockefeller. Lassanlassan biztosította befolyását az összes vasuti vállalatoknál, a legtöbbje dolgában befolyásának hatalmát rémséges éleslátással, ügyes manipulációkkal biztosította, jómaga új vonalakat építtetett és így lehetetlenné tette — mert közben már majdnem az egész csőbálázat is kezében volt — a versenyző vállalatok létét.

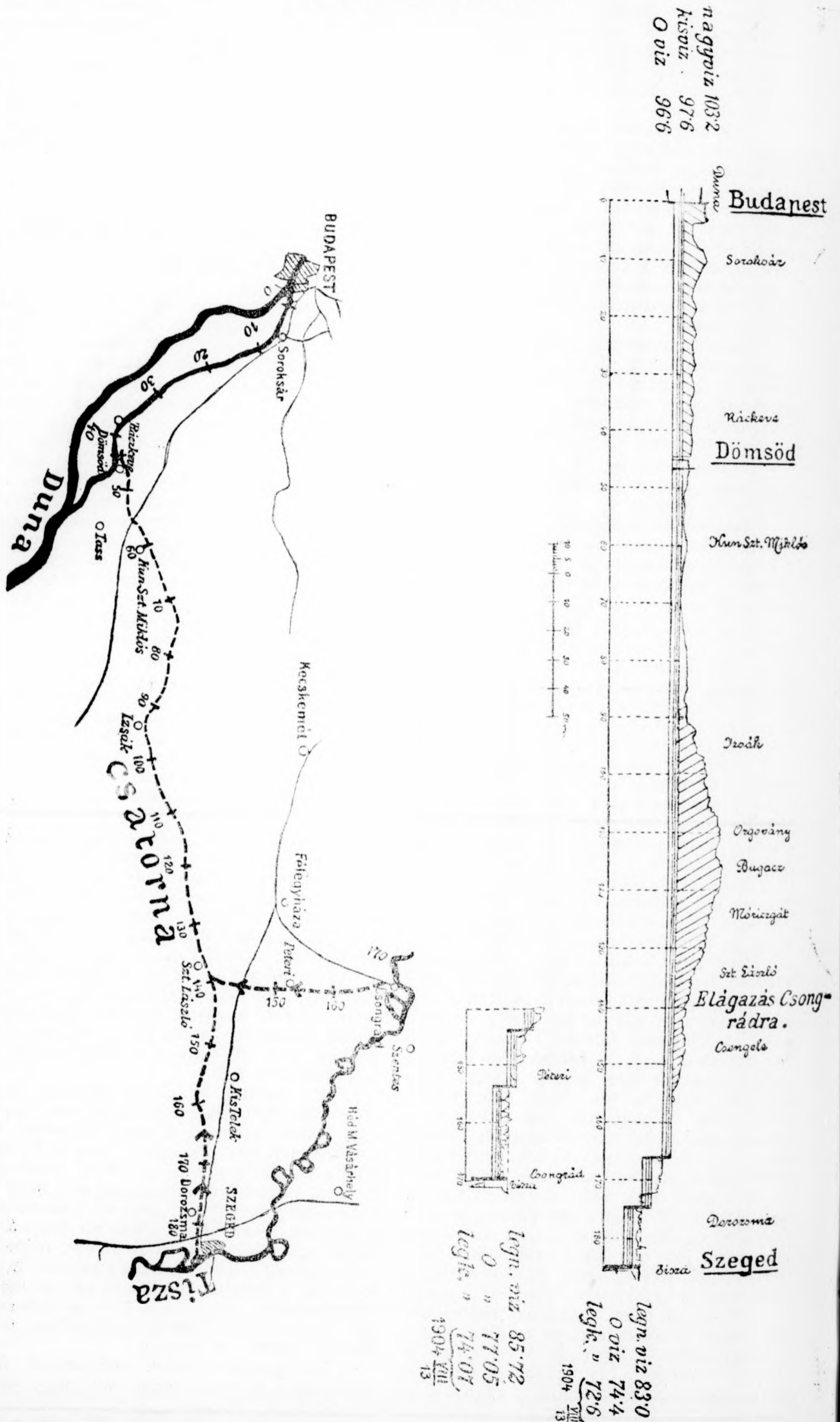
Ezek azután kénytelenek voltak függetlenségüket feláldozni és sorjára beolvadtak a nagy Standard Oil Companyba. Egész cégjegyzék az is, mely így vagy teljesen beolvadt a nagy vállalatba, de hatalmas cégjegyzék az is, mely külsőleg, formailag külön cég alatt, tényleg azonban a Standard Oil Company irányításával, hatalma alatt működik. Egyrésze a minden vidéken elszórva fekvő petroleumforrásokat kezeli, a másik része a

tolná s nagy tömegű földet kellene mozgósítani. A harmadik terv, mely szintén Koltor László mérnöktől ered, a csatorna kérdést más szempontból, mondhatjuk egész modern szempontból fogja fel. Ugyanis sokat vitatkoztak azon, hogy az építendő csatorna csupán hajózásra szolgáljon-e, vagy pedig egyszersmind öntözésre is. Tekintettel arra, hogy ezen utóbbi, vagyis a Dömsödtől kijáratuló terv szerint igen nagy méretű csatorna tervezetnek, a melyet a Duna nagy vízmennyisége természetesen folyásával, tehát vízemelés nélkül

táplálni képes, azért ez a csatorna mindkét célra, továbbá belvizek levezetésére, talajjavításra is szolgálhat, de ami igen érdekes, a csatornát vízesések útján nyerendő erőki-fejtésre is felhasználhatjuk, még pedig turbínákkal, a melyek villamos gépeket hajtánának s az így nyert erőt részint a hajóknak a csatornán való vontatására, az öntözéshez való szivattyúk hajtására, a csatorna mentén létesítendő iparművek üzemére, világításra, erőátvitelre stb. használhatnánk fel.

Ezt a tervet támogatja a magyar elektro-

Duna-Tisza csatorna.

NAGY VÁLASZTÉK a legújabb ruhadiszek, csipkék, applicatiokban, férfi és női **fehérművekben.**

GOLDSTEIN J. SÁNDOR női-, férfi-divat és rövidáru üzletében

PAZONYI-UTCA 4. sz.

technikai egyesület is, amidőn egyik gyűlésén kimondotta, hogy az egyesület az elektrotechnikai ipar s ezzel kapcsolatban az iparok egész sorozatának érdekében a Duna és Tisza között oly csatornát óhajt, amely ne csak hajózásra, belvizek levezetésére és öntözésre használtassék, hanem tekintve a Dunának nagy vízmennyiségét és a két folyó közötti nivó-különbséget, nagymennyiségű elektromos energia fejlesztésére is alkalmas legyen, mert kívánatos, hogy az Alföldön, hol sem szénbányák, sem nagy erdők nincsenek, a természettől örök időkre nyújtott nagyértékű vízi erő a hazai ipar érdekében hasznosítottassék, s ilyképen kulturális célokat szolgálva, a magyar faj lekötésére szolgáljon. Általában elvül kellene kitűzni, hogy minden csatornát, ahol a terepviszonyok engedik, egyes pontokon vizeséssel készítsék erőkifejtés céljaira is. Ezen terv szerint a soroksári Dunaágban mintegy 40 Km.-nyire Budapesttől a Dömsödnél beépítendő gáttal a vizet duzzasztanák, s már itt a Dunán előállítható eséssel jelentékeny erőtelep volna létesíthető. A csatorna hossza Dömsödtől Szegedig mintegy 140 Km. lenne. A Duna és Tisza vízszintje között e két ponton a különbség mintegy 20—21 méter; ebből mintegy 3 méter, a csatorna lejtője elvesz, úgy, hogy 17—18 méter esés hasznosítható volna. A csatornán az első esés, vagyis leszállás 7·3 méter lenne; a másik tartány szintén hajózsilippel eszközi a leszállást az 5·8 méterrel alacsonyabb harmadik tartányba; a harmadik tartány pedig a Tisza vizállása szerint, nulla víznél 6 méter eséssel bíró hajózsilippel torkolodnék a Tiszába. Ebből a csatornavonalból indulna ki azután Csongrád-felé is egy mellék-ág.

A csatorna igen nagyméretűre, mintegy 40 méter fenék-szélességre tervezetik; a másodpercenkénti vízmennyiség 50—100 köbméter között változnék; az így nyert elektromos energiát a vizállások szerint 12—17,000 lóerőre becsülhetjük.

Ennek a csatornának tehát jelentékeny közgazdasági fontossága lenne s a csatorna tetemes vízmennyisége a Tisza hajózását is megkönnyítené; az aldunai hajózás is megkönnyítené, mert az Aldunáról a hajók a Tiszára és a csatornán keresztül hamarabb jutnának a Dunához. Ez a csatorna a hozzátartozó művekkel mintegy 120 millió koronába kerülne; magára a földmunkára jutna ebből mintegy 57 millió korona, amely összeg a magyar munkás népnek, a magyar napszá-

mosnak jutna; a csatornát 6 év alatt el lehetne készíteni.

Fontossága van még a Vukovár—Samaczi csatorna vonalnak is, mely a Dunát s ezzel kapcsolatban a Drávát és a Szávát kötné össze; ennek a csatorna vonalnak megvalósulását szintén legközelebb várhatjuk, mert érezhető szükségét képez. A fiemei csatorna a Karszt-hegységen keresztül, azonban még a jövő zenéjét képezi, mert ott rendkívül nehéz terepviszonyok vannak, a melyek hosszas beható tanulmányt kívánnak és a csatorna megépítése is nagy költséggel járna.

Ezen kérdésekkel kapcsolatban felmerül a hegyvidéki vizek szabályozásának és kihasználásának kérdése is.

A hazai vízierők felvételére az első lépés akkor tétetett meg, amikor az illetékes miniszteriumok ezt a munkát elhatározták s a végrehajtással a vizrajzi osztályt bízták meg. Ugyanis eddig nem volt statisztikánk arra nézve, hogy hol vannak hazánkban oly vízi erők, amelyeket az ipar szolgálatába fogadhatnánk, s nem tudtuk, hogy mennyi lóerőt képviselnek. Minthogy a vízi erők nemzeti tőkét képviselnek, azért ezeknek kihasználása az iparfejlesztés szempontjából fontossággal bír. A vízi erők, ha a létesítendő vízművek valami nagy összegbe nem kerülnek, mégis olcsóbb erőforrást képeznek, mint a szén; továbbá a szén a bányákban mindinkább fogy és mindig drágább lesz; míg a természettől nyújtott vízi erő örök időkre tart. E sorok írója is elősegítette az erre vonatkozó munkálatokat azon javaslatával és jelentésével, amelyet évekkor ezelőtt külföldi tanulmányi útja után a miniszteriumnak beterjesztett azzal, hogy a magyarországi vízi erőket iparhydrographiai szempontból vétesse fel. A hegyekben eldugott vízi erők ipari értékesítése az elektrotechnika mai állása mellett nehézséggel nem jár, mert hiszen száz meg száz lóerőt tehetünk át nagy távolságra néhány milliméter átmérőjű dróton s így egész vidéket láthatunk el energiával. A vizrajzi osztály az általános felvételeket már befejezte s ezek után a részletes felvétel következik. A munkálatokra vonatkozó s most megjelent terjedelmes könyvből azt látjuk, hogy a hazai vízi erők munkabírását mintegy 1.700,000 lóerőre tehetjük, s ebből csak 6%, vagyis mintegy 100,000 lóerő van kihasználva, a vízi malmokra pedig mintegy 4% jut; a vízierők 9/10-ed része még kihasználatlanul hever.

Azonban a hegyvidéki vizeket úgy, a hogy azokat a természet nyújtja, nem mindig tudjuk gazdaságban felhasználni, mert nyáron kevés a víz, tavaszkor pedig olvadáskor, a mi hegyvidéki és éghajlati viszonyaink mellett gyorsan olvad a hó s rohan le a víz, ami áradásokat s nagy kárt okoz, de haszon nélkül is folyik le. Azért külföldön az erőtelepek létesítésére, hogy lehetőleg állandó víz álljon rendelkezésére, a vizet nagyobb területekről gyűjtik olyképpen, hogy e célra alkalmas s felhasználható völgyekben nagy gátakat építenek be, vagyis a völgyet gáttal elzárják, s ilyképen völgyzárlatok készítésével hatalmas víztartókat állítanak elő, melyekben, ha a vízgyűjtő terület nagy, sok millió köbméter vizet lehet raktározni s a kultúra szolgálatába fogadni; de így az erőtelepek munkakifejtése is állandóbb lesz.

De vizeink felsőbb régióiban beépített ilyen völgyzárlatokkal s a rajta levő zsilippel a víz lefolyását is szabályozhatjuk, regulázhatjuk; a víz nem fog lerohanni, mert a gátak felfogják, s a víz lefolyása is egyenletesebb lesz és hosszabb időre oszlik el. A viznek ilyképen való duzzasztásával nagy eséseket is állíthatunk elő és ipartelepek hajtására felhasználhatjuk. Az igaz, hogy ezek a művek sok pénzbe kerülnek, de azokat mondhatni örök időkre készítjük. Mennyivel másképen alakult volna a Tiszaszabályozás is, ha előbb a hegyvidéki vizeket fent regulálták volna meg, mennyi kárt okoztak azóta a vízáradások, mennyi pénzt emésztettek fel a gátak. Hegyvidéki vizeink felvételével kapcsolatban ezek a kérdések is felmerülnek s már hazánkban is több helyen építenek ilyen völgyzárlatot, hogy a természettől nyújtott erőket az ipar szolgálatába fogadhassák.

Általában a tervezett nagyszabású iparfejlesztési akciót ezeknek az előbb kifejtett nagy közmunkáknak kellene megelőzni, s az ipartelepek majd ezek szerint csoportosulnának, s szállítás, erőnyerés és egyéb okokból ezekhez alkalmazkodnának. Jelenleg egyes, különben alkalmas helyeken, ipartelepek felállítását megnehezíti, esetleg megakadályozza a vízhiány, vagy legalább is a kevés víz nem teszi gazdaságossá az ipartelepek üzemét. A csatornák építésével végre sok pénz kerülne forgalomba s így az iparcikkek iránt való felvételi képesség is emelkednék a nép között. Iparfejlesztési, iparoktatási s egyéb kérdésekről azonban máskor.

finomítókat. Több cég a forgalmat bonyolítja le, intézi a termelt áru eladását, — így nálunk is ismert Vacuum Oil Company gépolajat árusít, ugyancsak a Standard Oil Company fővezérlete mellett, teljes anyagi részvételével. A Galena Signal Oil Company a vasutársaságokkal köt üzleteket és a Standard Oil Company javára ennek az üzletágnak kilencvenöt százalékát bírja. Ez a nagyszerűen bevált, pompásan jövedelmező üzletág egyik főerőssége a Standardnak. Szerződéseiket a vasutak szükségleteinek átalányához mérten kötik, átalányonként számítva a szükségletet, a mozdonyok, személy- és teherkocsik számára. Más cégek olaj-kályhákat gyártanak, gyertya-gyárral bírnak és kereskednek ugyancsak Standardék pénzével, a minthogy a Wick Company a vidéki kancó, lámpabél üzleteknek kilencvenöt százalékát tartja kezében, a Standard Oil Company pénzén.

Már említettem a vállalatnak hatalmas befolyását a vasutakra, melylyel ugyyszólván az Egyesült-Államok összes vasutait uralja. Különböző alcégei a vállalatnak, így nyolcezer tartálykocsival az Unio Tank Co. (ennek a kis waggonparknak az értéke is csak tíz millió dollár), az Atlanti-Oceántól a keleti partokig szállítják az olajat, hol azután az Oriental Freight Line hajóin szállítják a távoli

keletre. Mindezek a cégek szintén a Standard Oil Companyhoz tartoznak, éppen úgy, mint a Marine Departement of The Standard Oil Co., New-Yorkban, mely tizenhatezer hajóval rendelkezik és a legnagyobb hajó-üzleteket csinálja a világon.

A szállításnak legnagyobb része a csőrendszer útján történik. Majd harminc millió dollárra rug ennek a vezetéknek az értéke és ennek befektetését is már majdnem teljesen leirták. Különböző vállalatok ellenőrzik ezeket a vezetéseket az egyes államokban, vidékeken.

De a Standard Oil Co.-nak nemcsak Amerikában vannak más cégek alatt szereplő alvállalatai. Minden világrészben megtaláljuk ennek az olajpolipnak csápait, sőt csekély kivétellel minden nagyobb államában a világnak. Angliában, Németországban, Olaszországban, Francia- és Spanyolországban, Portugáliában, Svéd- és Norvégiában éppen úgy, mint Japánban, Kinában, Indiában, Ausztráliában, New-Zelandban, Dél-Afrikában.

De nagyon kevés azoknak a társaságoknak a száma, melyek a Standard Oil Co.-al versenyt folytatnak. Ha folytatják is, ez a verseny nagyrészt ideig-óráig tart csak és rövidesen beadják a derekukat. Legszámtöbb még a versenytársak közül és leg-

inkább bírja is még a versenyt a Pure Oil Co., tíz millió dollár alaptőkével. Több finomítója van és nagyobb csővezeték, melylyel az olajat Philadelphiába és így a piacra juttatják. Elkéseredett versenyt folytat már ma a Standard Oil Co., ezzel a vállalattal, hogy ezt is legyűrje és nem lehetetlen, hogy rövidesen, éppen úgy, mint a többiekkel, sikerrel megküzd ezzel a kis ellenféllel is. A nagyon kicsinyekkel nem sokat törődik.

Nem régiben különben egy ilyen kisebb vállalat, Georgia államban, nagy bosszúságot okozott a Standardéknak. A hogy értesültek az új vállalat létesüléséről, meghagyták ügynökeiknek, hogy a kőolajat az előállítási áron alul, két centtel olcsóbban adják el, így akaráván lehetlenné tenni az új vállalatot. No de a georgiaiak nem követték őket az árleszállításban, hanem minden lehető mennyiséget összevásároltak az olcsó áron, úgy, hogy a Standard Oil Co. nagyon rövid idő alatt két millió dollárt veszített ezen az üzleten, az új vállalat emberei meg éppen ennyit nyertek, mert éppenséggel nem gondoltak arra, hogy azért az olajat olcsóbban adják. De meg Rockefellerék is hamarosan rájöttek, hogy ki veszi meg ezt a sok olajat és nagy bosszúval abbahagyták az olcsó eladást.

Legujabban Németországban érzik erő-

Gyáskelmékben
állandó nagy raktár.

KOVÁCSI JENŐ

Női divat kelme-vászon és fehérnemű áruháza,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2-ik szám.

Óriási választék a legujabb hazai és angol szövetekből,
női- és férfi-ruhákra.

Blous és pongyola kelmék remek kivitelben.

Gyáskelmékben
állandó nagy raktár.

Egy nyílt válasz.

A „Független Magyarország” folyó hó 17-én 1319-ik számában megjelent „Egy nyílt kérdés” cz. cikkére.

A „Független Magyarország” „Egy nyílt kérdés” cím alatt rosszul értesült tollból, Szabolcsvármegye főispánját br. Feilitzsch Bertholdot kategorikusan felszólítja, hogy valljon színt.

A cikk bekezdésében az ismeretlen cikkíró ur — akit talán szabolcsmegyei érdekszálak készítettek a cikk megírására — azt mondja, hogy nincs szerencséje a főispán urat ismerni.

Nos hát mi, kik igenis jól ismerjük Szabolcsvármegye főispánját, egyéniségének hozzáférhetetlenségét, minden irányban korrekt közszereplését úgy hivatalos, mint társadalmi ténykedéseiben és akinek tiszta hazafiságáról a legutóbbi megyei közgyűlésen — melyen kijelentette, hogy csak addig marad meg főispáni méltóságában, amíg a kormány rendeletei összekötésbe nem jönnek hazafias meggyőződésével — alkalmunk volt ismételt meggyőződést szerezhetni — nos hát mi azt válaszoljuk t. laptársunknak, hogy olyan kérdésekhez — melyeket nem volt módjában ellenőrizni, a valóság ellenére ne szóljon hozzá.

Őszinte rokonszenvvel és bizalommal vagyunk Szabolcsvármegye főispánja iránt és nyugodtan az ő hazafiságára bízhatjuk, hogy mikor távozzék a főispáni székből, melyből őszinte sajnálattal látnánk eltávozni.

Feilitzsch báró exponált helyzetében is megtudta nyerni Szabolcsvármegye valamennyi különböző politikai nézeten levő koteriáinak szimpátiáját és távozása a jelen súlyos politikai viszonyok mellett valósággal érzékeny csapás volna e megyére. Mert hisz távozása olyan katasztrófát hozhat a megye belkormányzatába, és oly torrongást okozhat amugy is eléggé izgatott közállapotainkba — amely jó időre felforgatná a megye és város békességes életét. Feilitzsch bárónak közöttünk való maradása közóhaj és csak azt jegyezzük meg meg t. laptársunknak, hogy ily éretlen cikkekkel ne igyekezék megteveszteni a közvéleményt.

A következő levelet kaptuk:

Nagyságos szerkesztő Ur!

A Független Magyarország f. hó 17-iki számában nyílt levelet intéz vármegyének főispánjához az általa „személyesen nem

sen a Standard Oil Co. készülődését, mert különböző nagy részvényvásárlások mögött kétségtelenül ez a vállalat szerepel és nem lehetetlen, hogy rövidesen már majd nem csak a német-amerikai petroleum részvénytársaság képviseli Standardékat Németországban is. A tervezett amerikai bányaturst pedig, a melyiket két és fél millió dollárral tervez a nagy pénzeszár és a melyik majdan az Egyesült-Államoknak minden arany-, ezüst-, réz- és ólombányáját, sőt részben a kanadai bányákat magában foglalná, még meghatározozza majd ma is szédítő nagyságát, rettenetes hatalmát ennek a vállalatnak.

Értem, érthetjük tehát az érdekelt körök aggodalmát, a hogy egyszeriben hazai területen is megjelent az olaj Napoleon. Csak azt nem tudom, hogy van-e erő, a melyik ezzel az erővel, a Standardék erejével szemben megküzdeni tud? Anyagi erőt nem képzelhetek. Csak okos előrelátással, az ész szellemi erejével lehetne nekünk velük szemben harcolni. De akkor sem szabad egy pillanatra sem felejteni, hogy Rockefellerék is, nemcsak nagyon gazdagok, ne nagyon — okos és nagyon ravasz bácsik is.

ismert” báró Feilitzsch Bertholdhoz, a melyben nyílt és férfias választ kér azon kérdésére, hogy „testvérevel tart-e. vagy apósával?”

Nem tudom, hogy főispánunk egy általa szintén nem ismert kérdezőnek, alá nem irt kérdésére érdemesnek tartja-e válaszolni vagy nem. — de mi, akik báró Feilitzsch Berthold főispánt nem csak ismerjük, de 10 évet meghaladó pártatlan hivatali működése és egyéni tulajdonainál fogva meg is szerettük és becsüljük. — a vármegyénknél augusztusi közgyűlésén tett azon hazafias kijelentése alapján, hogy állását a kormány rendelkezésére bocsátotta és azt semmi szin és körülmények között megtartani nem hajlandó, ha tőle a kormány bármi törvénytelen rendelet végrehajtását kívánná, bizton tudjuk, hogy azt meg is fogja tartani.

Mi azonban, akik főispánunkkal nem is vagyunk egy politikai véleményen, de őt személyesen igen jól ismerjük, nem csak hisszük, de el is várjuk tőle úgy is mint gavallértól és úgy is mint hazafitól, hogy mindaddig, míg az augusztusi közgyűlésünkön tett kijelentése kötelességévé nem teszi, vármegyénket a szatmári kolozsi, vagy abaujtonai záptojásos installatiótól megmenteni és vármegyénk közönségét az ezzel járó járó izgalmaktól, a szenvedély kitörésektől megóvni fogja.

A F. M. nak még csak azt jegyezzük meg, hogy minket nem főispánunk személye készítet e sorok megírására, de mi a koalíció céljait nem abban találjuk, hogy oda is üszköt dobjunk, ahol arra semmi szükség nincs.

Több függetlenségi párti választó.

HIREK.

Bánffy Dezső báró Nyiregyházán.

Nagy ünnepléssel készülnek fogadni, báró Bánffy Dezsőt és a vele érkező ellenzéki politikusokat Nyiregyházán. Az újpárt vezetői holnap, vasárnap érkeznek a d. u. 1 1/2 órai vonattal. Az újpárt vezérét kísérik Dániel László, Szabó Kálmán orsz. képviselők, Laszkáry Gyula, gróf Degenfeld József fő. házitagok, Eötvös Károly és Szakács Zoltán orsz. képviselők, Fáy Béla kir. kamarás és Ágoston József az újpárt elnökei. Püspökladányban csatlakozik a deési nagyobb küldöttség. Debrecenben csatlakozik a szolnok-dobokai küldöttség, Sterba Dezső vezetése alatt; továbbá a debreceni küldöttség Szabó Kálmán orsz. képviselő vezetése alatt.

Hock János is eljön a nyiregyházaiakat felvillanyozni, továbbá Szemere Béla nógrádmegyei földbirtokos. — Az érkező vendégeket a megye határára küldöttség élén gróf Pongrácz Jenő fogadja. Fogadás lesz a pálya udvaron is, honnan impozánsnak ígérkező bevonulás lesz.

A pártalakuló gyűlés d. u. 3 órakor veszi kezdetét a „Korona” disztermében; ezt bankett követi este 6 órakor, mely nagyon látogatottnak ígérkezik, az előjegyzésekből ítélve. A karzaton csak hölgyek jelenhetnek meg. Jegyek Schlichter Gyula rendező-bizottsági elnöknel válthatók.

Kirendelés. Az igazságügyi miniszter dr. Szokolay Gyula helybeli ügyvédjelöltet a nyiregyházi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul kirendelte.

Új megyebizottsági tagok. A tegnap Nyiregyházán tartott megyebizottsági tagok választása alkalmával dr. Wilt György és dr. Ernyei János választatott meg.

Tisztújítás. A báró Hirsch jótékonyági egyesület, folyó hó 16-iki választmányi ülésében Britz Miksát választotta meg titkárává.

Bozán Gyula kir. törvényszéki segélydíjas joggyakornokot, városunk szülötte a kolozsvári egyetemen doctorrá avatták.

Eihunyt főhadnagy. Vértessy Gyula 14-ik huszárezredbeli főhadnagy városunkban elhalt. Tisztársai és a polgárság nagyon kedvelték a rokonszenves fiatal embert. Temetése óriási részvét mellett tegnapelőtt ment végbe. A gyászbeszéd által mélyen lesúlytott család a következő gyászjelentést adta ki: Vértessaljai Vértessy Géza min. tanácsos O Felsőge személye körüli ministeriumban és neje szül. eichthali Pfersmann Claudine, valamint gyermekeik: Margit és Irma; Kálmán min. tanácsos a kereskedelemügyi ministeriumban; Irma, özv. miklósvári Miklós Lászlóné, valamint gyermekei: Margit és László; Hona, apáca a szent sziv zárdában; Betty és férje Bolváry-Zahn István és ezek gyermekei: Mária, György és Margit; Sándor min. segédtitkár a pénzügyministeriumban; Sarolta és férje Vetsey Ede cs. és kir. százados a 14-ik huszárezredben, valamint gyermekeik: Hona, Sarolta, Sándor és Margit; ugyszintén az őszszes rokonok nevében is mélyen szomorodott szívvel tudatják, hogy forrón szeretett testvérük, sógoruk, nagybátyjuk és rokonuk vértessaljai Vértessy Gyula cs. és kir. főhadnagy a 14-ik huszárezredben, a jubileumi emlékerem és az orosz császári III. osztályu Szt.-Anna rendjel tulajdonosa folyó hó 14-én reggel fél 6 órakor, életének 34-ik évében, rövid betegség és a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt. A boldogultnak hült tetemei csütörtökön, folyó hó 16-án délután fél 3 órakor fognak a lovassági nagy laktanyában levő lakásáról a róm. kath. egyház szertartása szerint a vasut melletti sirkertben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent miseáldozat az elhunyt lelki üdvéért e hó 17-én délelőtt 9 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Nyiregyháza, 1905. évi november hó 14-ikén. — Áldott legyen emléke! Az örök világosság fényeskedjék nek!

Halálhíradás. Bernáth Elemér, a debreczeni kir. tábla elnöke, akinek felügyelete alá tartozott a helybeli kir. törvényszék is, 60 éves korában elhalt Debreczenben. Temetésén városunkból sokan jelentek meg. Bernáth 1865-ben lett joggyakornok az eperjesi kerületi táblánál, 1868-ban megyei jegyző Zemplénmegyében, később visszament a bírósághoz s sátorlajauhelyi bíró lett, majd a budapesti táblához került előbb pót-, később rendes bírónak. 1891-ben a decentralizáció alkalmával a kassai tábla elnöke volt. Holttestét a kir. tábla a helyiségében tették ravatalra és vasuton Magyarorszára szállították.

Választás. A Budapesten székelő egyetemi „Szabolcsi kör” f. hó 9-én tartott rendes ülésén Lefler Sámuel főgimn. igazgatót, Majerszky Béla polgármestert, Meskó László dr. és Mezössy Béla dr. országgyűlési képviselőket a kör disztagjaivá választotta. Egyben — minél mi sem mutatja jobban a fiatal egyesület életrevalóságát, f. hó 23-ra, csütörtök este 8 órára a Sas-kör tanácstermében tartandó szavalás-, felolvasás és zene-számokból álló programmal estély rendezését határozta el, melyre a m. t. érdeklődő közönséget ez uton hívja meg. Belépő-díj nincs.

Ülés. A nyiregyháza—sóstó—dombrádi vasut igazgatósága tegnap ülést tartott, amikor a személyzet létszámát és a forgalom lebonyolítási módját állapították meg.

A nyiregyházi városi dalegyesület 1905. évi november hó 18-án a „Korona” szálloda nagytermében Kubacska István h. karmester vezetése és Benczi Gyula zenekarának közreműködésével dalestélyt tart. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj személyenkint 1 korona 20 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Műsor: „Tarka madár.” Éneklő a dalegyesület. — „Bordal és a nő.” Éneklő Krcsah János, Biolitz Tamás, Kusnyerik Sámuel és Statkievitz Román. — „Lehullott az őszi rózsá levele.” Éneklő a dalegyesület. — „Az irodában.” Magánjelenet. Előadja Biró Ilonka k. a. — „Ossián.” (Új betanulás.) Beschnitt. Éneklő a dalegyesület. — „Magyar dalok.” Éneklő Horváth Dezső ur. Zongorán kíséri

Ferenczi József ur. — „Kiért üritsem e pohárt.” Éneklí a dalegyesület. — „Ha meghalok ne borulj rám.” Éneklí a dalegyesület.

A Bessenyei-kör e hó 15-én tartotta meg a Korona nagytermében első estélyét. Dr. Váradi Antal a színművészeti akadémia igazgatója nyitotta meg az estét, néhány finom, mély gondolatú költeményének a felolvasásával. A kitünő előadás csak fokozta a költemények tartalmi szépségeit. Ugyancsak ő a műsor második részében színészeti emlékeit idézte fel. Meglehető triviális dolgokat hallottunk, melyeket a jó izlés nevében szívesen elengedünk volna. Lichtenberg Emil az Opera karmesterének finom előadásában hallottuk Beethoven Sonatáját és Schubert Menuettjét, továbbá Wagner: Walkür-paraphrasisát. Az est érdekessége Szamosi Elza, az Opera művésznőjének fellépte volt. Már gyönyörű megjelenése is élénk figyelmet keltett. Saint-Saens „Sámson és Delila” c. operájának nagy áriáját énektudásának teljével adta elő, hangjában annyi bársonyos lágy-ság, annyi poezis van, hogy az ária refrain-jét: „Csak szívj ajkamról mámort” valóság-gal lelki izgatottsággal hallgattuk. Többi ének-számai: Buttykay „Circe altató dala”, Boito: Mefistolies c. operájának egy áriája, továbbá Lichtenberg Májusi dala voltak. A felugó tapsra az „Aranyvirág” egy melodikus dalá-vat válaszolt. Szamosi elsőrendű operette-szubrett és lényen k pajkos szeretetreméltó-sága talán inkább az operettehez predesti-nálja. Egyébként az operette színpadjáról rabolta el az Opera ezt a szép, nagyon szép asszonyt.

Jégeső volt tegnap előtt városunk hatá-rán, különösen a Mandabokorban.

A hűség jutalma. Gróf Majláth József uradalmában Buday Gyula 37 éven keresztül szolgált tisztartói minőségben. Ezen hosszú idő alatt nem csak a gróf elismerését vívta ki hűségével és odaadó működésével, ha-nem alárendeltjei is a legnagyobb elismerés és szeretet hangján nyilatkoznak róla. Maj-láth gróf azzal tüntette ki Budayt, hogy szolgálatba lépésének évfordulóján uradalmi igaz-gatóvá nevezte ki és sajátkezűleg írott me-leghangu levélben köszönte meg eddigi fára-dozásait.

Kifüggesztés. A legtöbb adót fizető vár-megyei bizottsági tagok 1906. évi névjegy-zékét az igazoló választmány összeállítván: az alispán értesíti az érdeklődőket, hogy a kimutatás f. hó 23-áig a megyeházán meg-tekinthető és az ellene irányuló felszólalások ugyanaddig az állandó bíráló választmányhoz beadhatók.

Hirtelen halál. Petneházán egy 60—70 év közötti, kerek arcú, barna szemű, közép nagyságu ismeretlen férfi összeesett és meg-halt. Hozzá tartozói a község házában jelent-kezhettek.

Északi fény. Csütörtökön gyönyörű tü-neménynek voltak szemtanúi. Északkeleti irányban vörösés északi fény volt látható. Az egész országban megfigyelték a szokatlan jelenséget mely különféle babonás magyaráza-tokra adott alkalmat. Körmöcbányán a to-ronyór tüzfénynek nézte és félreverte a ha-rangokat.

Megvert ember. Tolnay Ferencet orozva megtámadták és megverték, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életben mara-dásához nincs remény.

Meglőtt cigány. Makula Mihály cigány összetűzött a Nagyszállás nevű tanyán a cse-lédséggel. A garázda cigányt a mezőőr ön-védelemből meglőtte, akinek állapota veszélyes.

Mérget ivott Jäger Augusztá marburgi illetőségű pénztárnok. Az Erzsébet kórház-ban ápolják súlyos belső sérülésével.

Hirdetmény. 35933/I.-1905. szám. A nyir-egyházi magyar kir. pénzügyigazgatóságnál 1906—1908. években szükséges mintegy 160 □ méter kemény első minőségű hasáb tűzifa szállításának biztosítására árlejtés tartatik. Az előirányzott évi szükséglet előre közölt mennyiségben szállítandó, az ajánlatban a szállítási költség felveendő. Az írásbeli aján-latok zárt borítékban folyó évi december hó 12. napjának délelőtt 10 óráig nyújtandó be a pénzügyigazgatóság főnökénél. Az ajánlat-hoz 100 korona biztosíték csatolandó. M. kir. pénzügyigazgatóság. Nyiregyháza, 1905. nov. 13-án. *Eötvös Pál*, m. kir. pénzügyigazgató helyettes.

Hamis 50 koronások. Megyénkben is ke-rült forgalomba hamis 50 koronás, sőt királyi adóhivatalnál is akartak fizetni vele. A pénz-ügyminiszter körrendeletben figyelmezteti a lakosságot a hamis 50 koronások ismertető jeleire. Közli, hogy a bankjegy német olda-lának bal részén a saroknégyeszőg és a női alak feje között kör alakú diszitmény van. Ez a valódi bankjegy a négyeszőget érinti, míg a hamisítványon a négyeszőgtől hézag választja el és ott az átmenő szalagsáv áb-rája látható. A hamisítványoknál különösen a női alakok megváltoztatott arckifejezése tűnik fel; a könyvet tartó alak szeméi ki-csinyek és álmosak, szája pedig ferde. A magyar szöveg a „Törvényes ércpénzt” he-lyett „torvényes ércpénzt” és a „fótanácsos” helyett „fótanacsos” tartalmazza. A magyar oldálnak alsó szélén jobb és bal felől „50” szám nullája sokkal kisebb, de vastagabb és feltűnően ferdén áll.

A cselédek illetősége. Nyiregyháza város hatóságának is sok kellemetlenséget okozott már a cselédek illetőségének megállapítása s ezen kívül a közpénzből is gyakran kellett idegen származású cselédek után költségeket fizetni. A belügyminiszter ugyanis még ré-gebben rendeletet adott ki, hogy azok a cse-lédek, akik négy évnél tovább szolgálnak egy városban, ott kapjanak illetőséget. Po-zsony város törvényhatósága sérelmesnek találta e határozatot, amely szerinte a váro-sokra oktroálja az idegen illetőségű és nagy-számu cselédeket. Ez rendkívül terhes és költséges, mert az illetőséggel együtt min-dennemű anyagi felelősség terhe hárulna a városokra. Pozsony város az összes törvény-hatóságokat fölkérte, hogy a sérelmes bel-ügy miniszteri határozat ellen irjanak fel a miniszteriumhoz.

Gondnokság. A helybeli kir. törvényszék Havrilovics András gondnokság alá helyezte.

Eltűnt. Szabó Balázs kisvárdai hentes nyomtalanul eltűnt. Nyomozása erélyesen folyik.

A nyiregyháza—dombrádi vasut építése, a mint ezt a „Szabolcs” legutóbbi száma is közli, már annyira előhaladt stadiumban van, hogy a megnyitás e hó végére, vagy legfeljebb a jövő hó elejére bizton várható. időszerű tehát a vasut további sorsával fog-lalkozni. Tudvalevő dolog, hogy ezt a vasutat az érdekeltség maga szándékszik üzomben tartani és pedig oly módon, hogy annak élére egy arra hivatott egyént állít, kit teljes puv-virral ruház fel, fenntartván magának mind-azonáltal mindenkorra a döntési, illetve felül-vizsgálati jogot. Az igazgatóságnak ez az el-járása teljesen megfelel az érdekeltség inten-tióinak. Hogy van-e már az igazgatóságnak erre az állásra kiszemeltje, azt nem tudjuk, de mindenesetre kell, hogy körültekintően járjon el, hisz a vasut sorsa lesz kezébe le-rakva. Feltétlenül megkövetelendő tehát, hogy Nyiregyházán lakjék s kizárólag a vasut ügyével foglalkozzék. A mi pedig képzett-ségét illeti, mérnöknek kell lennie, mégpedig olyan mérnöknek, a kinek gyakorlata van egy vasut üzomben előforduló mindenféle munkaközben. Kell tehát, hogy értse a pályá-fentartást, forgalmat, kereskedelmet és végül az építést, — hogy ne kelljen a vasut eset-leges fejlesztése következtében ilyen vezető egyén hiányában idegenek szakszerű hívását kölcsön kérni. Figyelemmel kell továbbá arra is lenni, hogy az illető ismerős legyen a magyar királyi államvasutak ügykörével, mert csakis ilyen körülmények között érhető el aztán az ügymenet gyorsítása. Ez a magunk véleménye. Hírlik azonban, hogy az igaz-gatóság az utóbbi időben nem idegenkednék attól az eszmétől sem, hogy a vasut vezető-sége nem Nyiregyházán, hanem másutt szé-kelne. Ha megfontoljuk hogy a vasut nem parádéra épült hanem azért, hogy közérde-ket szolgáljon, vagyis elkövessen mindent, hogy az érdekeltséget tőle telhetőleg a leg-nagyobb előzékenységgel kiszolgálja, — a magunk részéről képtelenségnek tartjuk ezt az eszmét. Hisz a vezetők legfőbb köteles-sége folytonosan érintkezni a szállító közön-séggel, hisz ettől függ a siker. Az a szállító ugyanis vajmi ritka esetben fogja megtenni azt a szíveséget hogy helyébe menjen a vasutnak, hanem ellenkezőleg, megvárja hogy őt keressék fel. Szóval így üzlet — hisz ez

is az — csak akkor jövedelmez, ha tulajdo-nosa nem a távolból papiroson, hanem egész idejét annak szentelve a helyszínen dolgo-zik. Reméljük, hogy ez a hir nem felel meg az igazságnak és bizunk az igazgatóságban, nem tételezvé fel egyik tagjáról sem, hogy személyes érdekek kedvéért a közérdeket feláldozná. Egész ember kell tehát erre az állásra, kinek egyedüli gondja hivatalának lelkiismeretes ellátása s a kinek még ezen-felül minden megkívánható tulajdonsága meg-van. Ennek fejében aztán természetesen olyan fizetést kell adni, hogy anyagi gondok nél-kül élhessen, de sőt a szükséghez mértén reprezentálhasson is. S hogy továbbá bizto-sítva legyen a vasut fejlesztésének kérdése is, részesíteni kell a jövedelemben, mi által az illető saját érdekében is elfog követni mindent, hogy reábizott teendőit a legnagyobb lelkiismeretességgel végezze.

Megállított vonat. A ma egy hete Vásá-roznaményről Nyiregyháza felé jövő vonat utasainak kellemetlen kalandja akadt. Oros mellett a nyáját őrző bojtár meggyújtott egy száraz galyat és a sinek közé menve vész-jelzésnél szokásos módon csóválta azt. A vonatvezető azt hitte hogy őr jelez, a leg-nagyobb gyorsasággal igyekezett a gépet megállítani. Az utasok fejei összeütöttek, a csomagok rájuk hullottak, súlyos sérülés azonban nem történt. A vasuti felügyelő-bizottság is a vonaton utazott, melynek tagjai ijedten ugráltak le és a gépészt a tettes után küldték, akit az Varuha Pál személyé-ben el is fogott.

Nyári időjárás. Mult csütörtökön nyárias zápor esett, villámlott és dörgött. A gazdál-kodók nagy érdeklődéssel várják a rendki-vüli időjárást követő nyarat.

Megszökött örült. Szücs István elmebe-teg, Nyiracsádról Nagykállóba való szállí-tása közben megszökött. A közveszélyes em-ber kézrekerítése iránt a hatóság megtesz minden lehetőt.

Árlejtés. 35933/I.-1905. szám. A nyiregy-házi m. kir. pénzügyigazgatóságnál az 1906—1908. évből szükséges irodaszerek, nyomtat-ványok, papiros, könyvkötő munkák szállí-tásának biztosítására árlejtés tartatik. Az írás-beli ajánlatok zárt borítékban a folyó évi december hó 11. napjának délelőtt 10 óráig nyújtandók be a pénzügyigazgatóság főnöké-nél. Az ajánlat-hoz és pedig: 1. papiros és irodaszerek szállítására 100 korona, 2. nyom-tatványok szállítására 50 kor., 3. könyvkötő munkák szállítására 30 kor. biztosíték csato-landó. A szállítási feltételek és a szükséglet mennyisége, minősége a pénzügyigazgatóság irodavezetőjénél megtekinthetők. Magy. kir. pénzügyigazgatóság. Nyiregyháza, 1905. nov. 13-án. *Eötvös Pál*, m. kir. pénzügyigazgató helyettes.

Véres verekedés. Dobos Mihály gebei legény messze földön híres volt verekedéseiről. Szombaton azonban úgy verték meg, hogy eszméletlen állapotba szállították be a hely-beli közkórházba, a hol minden percben vár-ják a halálát.

A vasuti temető egyrészenek elvételére és a sirok felhányására vonatkozó levelet közöltünk mult számunkban. Illetékes helyről azon felvilágosítást kaptuk, hogy az ág. ev. templomban 4 vasárnapon át hívtak fel a hívek hozzátartozóik sirjának áthelyezésére. Két sir hozzátartozói jelentkeztek is, két jel-telen pedig a kegyelet követelményeinek szem előtt tartásával hatóságilag helyezettett át. Az egész területen csak négy sir volt.

Megtámadott vadászok. A nyiregyházi gazdálkodók legtöbbjének nem tetszik, ha a vadászok veteményeiket gázolják. Mult vasár-nap Szolár János hét társával vadászott a tanyák között. A tanyai közönség felfegyver-kezve támadta meg a vadászokat és köve-telte, hogy az elázott, sáros talajon ne jár-káljanak. A vadászok a zsebükben hordott vadászjegyre hivatkoztak s kijelentették, hogy jogukban van a bérelt területen járni. A fele-selésnek tettlegesség lett a folytatása s hogy nagyobb vérontás nem lett, a vadászok óva-tosságának tudható be. Jelezzük itt, hogy bő-rell területen vadászni szabad, ha azonban a vadászok kárt okoznak, a kárt megtéríteni tartoznak.

Bérbeadás. Vas megyer község vadászati joga, jövő évi január 1-től kezdődő hat évre, folyó hó 20-án fog bérbeadni.

Ellopott csikók. Weinberger Arthur apai gazdaságából 10 drb. csikó elveszett. A gondozója azon nézetének ad kifejezést, hogy a csikókat ellopták, de lehet, hogy csak elbitangoltak.

Gondnokság alá való helyezés. A nyiregyházi kir. törvényszék Dobos Józsefné tiszapolgári lakosnót gondnokság alá helyezte.

Dohány beváltás. Nyiregyháza dec. 18-tól febr. 28-ig, Kisvárdán jan. 2-től febr. 28-ig, Nyirbátorban pedig jan. 2-től febr. 22-ig fogják a dohányt beváltani.

Megszökött cigányok. Gáváról, Balog Márton, Balog Mária és Lakatos Lajos vizsgálat alatt álló kóborcigányok, a tulajdonukat képező szekeren folyó hó 11-én megszöktek. A lovaikat elvitték, de a járlatok visszamaradtak a hatóságánál.

Borkészletek nyilvántartása. Szabolcsmegyében is sok bor van eladatlanul. Közről érdekel bennünket, hogy a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete a borértékesítés előmozdítása végett elhatározta, hogy tagjainak borkészletét nyilvántartja. Ez okból valamennyi tagjához felszólítást intézett az eladásra váró készletek bejelentésére. A nyilvántartást bárki megtekintheti az egyesület helyiségében. Időnkint ezeket a nyilvántartásokat az egyesület megküldi az összes hazai s nagyobb külföldi borkereskedőknek, vendéglősöknek, csemegeüzlet tulajdonosoknak és kávéosoknak. Mi azonban nem tartjuk elégnak azt, hogy csak egy egyesület tagjainak készlete tartassék nyilván. A miniszteriumnak kellene az egész ország készletét felvenni és arra a külföldiek figyelmét felhívni.

Cipő-szállítás. A nagykovács elmegegyintézet igazgatóságához december 7-én délután 9 óráig ajánlatok adhatók be cipő és csizma szállításra. A feltételeket az igazgatóság kívánatra bárkinek megküldi.

Gazdasági tanácsadó. A kassai gazdasági tanintézet a következő tanácsokat közli lapunk szerkesztőségével:

Szabad-e a superfoszfát-trágyázással egyidejűleg meszezni? A superfoszfát trágyázással egyidejűleg meszezni nem szabad, mert a méznek kedvezőtlen hatása van a foszforsavra. A méz a különböző organikus trágyafélék foszforsavának hatását lassítja, a hümusz és más organikus anyagok csökkentik a méz hatását, mely két éven át tart; a méz a vízben oldható foszforsav egy részét megköti, nehezen oldható foszforsavvá változtatja és ezért nem szabad a superfoszfát-trágyázással egyidejűleg meszezni.

A mézszénitrogén. A mézszénitrogén, mely a mezőgazdasági kémia legújabb vívmánya, egy újabb trágyaféle, melyben a levegő szabad nitrogénjét mesterségesen, gyárilag megköthetjük. Tehát míg a pillangós virágok nitrogéngyűjtő képességének kihasználása az éghajlati és talajviszonyoktól függ, addig a mézszénitrogén gyártása ezektől teljesen független. Wagner szerint a mézszénitrogén nem alkalmas arra, hogy több részletben alkalmazzuk, mint pl. a chilisalétromot. Fejtrágyának tehát nem való. A mézszénitrogének trágyázási értéke tekintetében a chilisalétrom és ammoniak trágya után következik. Tehát nálunk ép úgy, mint a külföldön is a chilisalétrom alkalmazása előnyösebb.

The Gresham életbiztosító társaság. A The Gresham Life Assurance Society Limited londoni életbiztosító társaság, mely Magyarországon több mint negyven év óta működik s a mely társaság a magyarországi biztosításoknak 25.132,222 kor. 10 fillért kitevő díjtartalékait kizárólag magyar értékekben helyezte el, a Ferenc József-terem pedig most több millió értékű nagyszabású palotát emeltet, a biztosított közönség érdekében és az ügyek gyorsabb elintézéséért végett elhatározta, hogy magyarországi ügyeit egy önálló magyar igazgató-tanács közreműködésével intézti. E célból Thorntwaite William a londoni össz-igazgatóság elnöke, Butterworth W. Frederick, a külföldi ügyeket intéző tanács elnöke és Scott H. James, a társaság vezérigazgatója, Budapesten megjelenván, a magyarországi igazgatótanács Takács Zsigmond, a magyarországi fiók igazgatója és dr. Rosenberg Gyula jogtanácsos közreműködésével és jelenléteben kedden meg is alakult és annak tagjaivá gróf Andrássy Géza valóságos belső titkos taná-

csos, országgyűlési képviselő, gróf Batthyány Tivadar orsz. képviselő, gróf Benyovszky Sándor orsz. képviselő, Bolgár Ferenc orsz. képviselő, a képviselőház alelnöke, gróf Esterházy Mihály valóságos belső titkos tanácsos, orsz. képviselő, gróf Karácsonyi Jenő valóságos belső titkos tanácsos, orsz. képviselő és Simon Jakab tőzsdetanácsos lettek. Az igazgatótanács elnökévé gróf Andrássy Géza lett megválasztva.

Fidibusz. Öröm és vidámság köszönt be november 24-ikén a „Fidibusz” című új fővárosi élclappal, amely csupa vidámság, elmés-ség, ragyogó jókedv, pajkos guny. Képei és rajzai is nagyszerűek. A péntek napjának babonáját törli meg az a kedves, mulattató hetilap, amelyet minden pénteken délben már kézhez kap a vidéki olvasó is. A „Fidibusz”-t a fényes tehetségű Heltai Jenő szerkeszti; főmunkatársai: Ambrus Zoltán és Molnár Ferenc, ez a két brillians talentum. Karikatúrái javát Cserna Rezső, Csók István, Garay Ákos, Gulácsy Lajos, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Kernstock Károly, Márk Lajos, Linek Lajos, Vesztróczy Manó, ezeka kitünő magyar festőművészek rajzolják. A lap állandó munkatársainak sora is fényes: Ábrányi Emil, Herczeg Ferenc, Ignotus Gergely István, Pásztor Árpád, Hajdu Miklós, Kemény Simun, Lovik Károly, Nádas Sándor. A „Fidibusz” legalább 16 oldal terjedelemben a legolcsóbb élclap. Mesésen olcsó! Előfizetési ára egy évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Egy szám ára (5 krajcár) 10 fillér. Mutatványszámot készséggel küld a „Fidibusz” kiadóhivatala (Budapest, Röck-Szilárd-utca 9 szám).

Borsalino kalapok egyedüli rak-tára Fridmann Sándor utóda Fülöp Dezsőnél.

Dietrich-féle tea rumok 1/2 liter 65 krtól feljebb. 1/8 Ko. legfinomabb orosz tea 75 kr. 1 Ko. Cuba vagy gyöngy kávé 1-ső minőség frt 150, továbbá kapható a legjobb kályha ezüstbronz 1 drb 30 kr. Hirschler Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyháza, Városház-tér 5. szám. Ugyanott lőpor, fegyvertöltények és játszókártya áruda.

Szabolcsmegye vasuti hálózatának menetrendje.

— Ervényes 1905. október 1-től. —

Az összeállítást a M. Á. V. igazgatósága 120.593 szám alatt felülvizsgálta.

1. *Nyiregyházáról Debreczen felé induló vonatok:* Nyiregyházáról indul 6:50, 10:14, 2:36, 07:13, *08:54; Császárszállásról (6:58), (10:24), (2:44), (07:21), (*09:05) Ujfehértó 7:12, 10:39, 2:58, 07:33, *09:21; Debreczenbe érke. 8:04, 11:31, 3:50, 08:19, *010:26; Szatmár-Németibe érke. X, *2:02, 07:07, 012:38, X, Budapest k.-pu.-ra érke. *1:50, 06:40, *09:35, X, 05:45.

2. *Nyiregyházáról Szerencs felé ind. vonatok:* Nyiregyházáról indul *6:59, 10:04, *3:44, 5:49, 09:05 Királytelek *7:16, 10:17, *4:01, 06:02, 09:23, Görögcsallás *7:29, 10:23, *4:14, 06:11, 09:36; (Tisza-Polgár l. 5. és 11. sz. a.) Virányos (*7:36), (10:31), (*4:21) !, !, Vaskapu (*7:41), (10:36), (*4:26) !, !, Rakamaz *7:49, 10:43, *4:34, 06:25, 09:55; Szerencsre érke. *8:35, 11:17, *5:20, 06:59, 010:43, Kassára *12:25, 3:30, 09:25, X, 05:02; Budapest k.-pu.-ra érke. *1:30, 07:00, *010:00, X, 6:35.

3. *Nyiregyházáról Csap felé ind. vonatok:* Nyiregyházáról indul 6:55, 11:32, 07:37; Sóstó 7:07, 11:43, 07:48; Sóstószőlőtelep (7:11), (11:47), (07:53); Kemecse 7:27, 11:59, 08:06, Nyir-Bogdány 7:37, 12:08, 08:15; Keék (7:40), (11:18), (08:19); Demecser 7:53, 12:19, 08:29, Pátróha 8:07, 12:31, 08:41; Kisvárdá 8:31, 12:49, 08:59; Fényes-Litke 8:45, 1:01, 09:12; Komoró 8:52, (1:08), (09:19), Thuzsér 9:04, 1:18, 09:31; Bezdéd 9:12, 1:25, 09:38 Csapra érke. 9:30, 1:42, 09:56; Munkácsra 11:29, *2:53; 011:12; Máramarosszigetre *4:25, 07:36, X, Ungvárra 11:37, 4:25, 011:03.

4. *Nyiregyházáról Mátészalka f. induló v. Nyiregyházáról indul 7:05, 1:50, 07:18, Nagy-Kálló 7:49, 2:20, 07:49, Kálló-Semjén 8:24, 2:50, 08:20, Mária-Pócs 8:48, 3:08, 08:39, Nyir-*

Bátor 9:35, 3:37, 09:09, Mátészalkára érkezik 10:33, 4:25, 010:01.

5. *Nyiregyházáról Tisza-Polgár felé ind. v. Nyiregyházáról indul 7:10, 10:04, 5:55, Királytelekről 7:33, 10:17, 06:16, Görögcsallás 8:01, *10:30, 06:46, (l. a. 2. és 8. sz. a.) Bashalom 8:13, *10:38, 06:57, Tisza-Eszlár 8:22, *10:44, 07:05, Kisfás-Földház 8:33, *10:52, 07:15, Hajnalos 8:46, *11:01, 07:27, Tisza-Lök 9:15, X, 07:47, (l. 13, 14. t.) Rázom 9:27, 07:56, Tisza-Dada 9:55, 08:20, Tisza-Dob 10:10, 08:32, Tikos 10:32, 08:52, Tisza-Polgárra érke. 10:50, 09:08, (l. 17, 18. t.)*

6. *Nyiregyházáról Vásárosnamény f. ind. v. Nyiregyházáról indul 7:15, 2:13, 07:23, Nyiregyháza vásártér 7:26, 2:23, 07:33, Oros 7:42, 2:36, 07:46, Napkor 7:57, 2:50, 08:00, Apagy 8:21, 3:10, 08:20, Levelek—Magy 8:35, 3:22, 08:32, Ófehértó 8:53, 3:36, 08:44, Majláthtelep 9:03, 3:45, 08:53, Nyir-Bakta 9:25, 3:57, 09:05, Nyirvaja 9:54, 4:22, 09:30, Nyirmada 10:19, 4:38, 09:46, Vásárosnaményra érke. 10:45, 5:01, 010:09.*

7. *Debreczenből Nyiregyháza felé i. vonatok:* Budapest k.-pu.-ról indul *09:15, X, *7:25, 9:00, *2:35, Szatmár-Németiről indul X, 03:45, 8:53, *2:35, 2:50, Debreczenből indul *05:22, 8:51, 12:19, 4:36, 07:17, Ujfehértó *6:25, 9:38, 1:11, 5:23, 8:20, Császárszállás (*6:39), (9:49), (1:22), (5:34), Nyiregyháza é. *6:49, 9:57, 1:31, 5:42, 8:39, (l. 1—6. t.)

8. *Szerencséről Nyiregyháza f. ind. vonatok:* Budapest k.-pu.-ról indul 09:40, 011:10, *7:40, 8:35, *2:15, Kassáról 011:55, X, *8:40, 12:26, X, Szerencséről ind. 05:10, 8:50, *12:00, 5:45, *07:07, Rakamaz 05:55, 9:28, *12:48, 06:25, *07:55, Vaskapu !, !, (*12:55), (06:30), (08:02), Virányos !, !, (*1:01), (06:35), (*08:08), Görögcsallás 6:12, 9:42, *1:10, 06:42, *08:17, (l. 5. t. is.) Királytelek 6:22, 9:51, *1:22, 06:51, *08:29, Nyiregyháza é. 6:35, 10:03, *1:39, 07:03, *08:46, (l. 1—6. t.)

9. *Csapról Nyiregyháza felé ind. vonatok:* Ungvárról indul 04:41, 12:48, 4:42, Máramarosszigetről X, 10:05, *12:12, Munkácsról 04:13, *2:20, 4:13, Csapról 6:06, 3:29, 06:13, Bezdéd 6:26, 3:47, 06:32, Thuzsér 6:34, 3:54, 06:40, Komoró (6:43), (4:03), 06:49, Fényes-Litke 6:51, 4:11, 06:57, Kis-Várda 7:13, 4:27, 07:13, Pátróha 7:29, 4:40, 07:28, Demecser 7:49, 4:52, 07:42, Keék (7:56), (4:59), (07:51), Nyir-Bogdány 8:01, 5:04, 07:56, Kemecse 8:11, 5:13, 08:07, Sóstószőlőtelep (8:24), (5:24), (08:20), Sóstó 8:30, 5:30, 08:27, Nyiregyháza é. 8:41, 5:40, 08:38, (l. 1—6. t.)

10. *Mátészalkáról Nyiregyháza f. ind. v. Mátészalkáról indul 03:36, 10:34, 2:00, Nyir-Bátor 04:38, 11:33, 3:30, Mária-Pócs 04:59, 11:53, 3:56, Kálló-Semjén 05:23, 12:16, 4:23, Nagy-Kálló 05:45, 12:36, 4:55, Nyiregyháza é. 6:15, 1:04, 5:27, (l. 1—6. t.)*

11. *Tisza-Polgárról Nyiregyháza f. ind. v. v. Ohát-Pusztakócsról indul 8:05, 08:02, (l. 17) és 18 t.) Tisza-Polgárról indul 03:15, 1:27, Tikos 03:32, 1:46, Tisza-Dob 03:52, 2:12, Tisza-Dada 04:12, 2:33, Rázom 04:28, 2:51, Tisza-Lök 04:51, (uj ind. *) *8:58, 3:03, (l. 13, 14 t., Hajnalos 05:04, *9:06, 3:15, Kisfás-Földházról 05:18, *9:15, 3:28, Tisza-Eszlár 05:30, *9:22, 3:39, Bashalom 05:42, *9:28, 3:48, Görögcsallás 6:17, *9:42, 4:15, (l. 2., 8. t.) Királytelek 6:33, 9:51, 4:32, Nyiregyháza é. 6:54, 10:03, 4:55, (l. 1—6. t.)*

12. *Vásárosnaményről Nyiregyháza ind. vonatok:* Vásárosnaményről indul 03:21, 9:03, 1:45, Nyirmada 03:51, 9:36, 2:20, Nyirvaja 04:18, 10:03, 2:47, Nyirbakta 04:37, 10:24, 3:12, Majláthtelep 04:51, 10:38, 3:26, Ófehértó 05:02, 10:50, 3:42, Levelek—Magy 05:14, 11:02, 3:52, Apagy 05:35, 11:23, 4:13, Napkor 05:50, 11:38, 4:30, Oros 6:05, 11:54, 4:47, Nyiregyháza vásártér 6:20, 12:09, 5:02, Nyiregyháza é. 6:30, 12:19, 5:12, (l. 1—6. t.)

13. *Debreczenből Tisza-Lök felé i. vonatok:* Debreczenből ind. *05:35, *8:09, *12:14, 4:41, Búdszentmihály *7:53, 04:03, *2:32, 07:14, Egyházerdő (*8:00), (04:10), (*2:39), (07:21), Tisza-Lökre érkezik *8:10, 04:20, *2:49, 07:32, (l. 5. és 11. t.)

14. *Tisza-Lökről Debreczen felé induló v. v. Nyiregyházáról indul X, 10:04, X, 5:55, (l. 5. t.) Tisza-Lökről ind. 4:46, *12:59, *3:52, 07:52, Egyházerdő (4:56), (*1:09), (4:02), (08:02), Búdszentmihály 05:05, *1:17, 4:10, X, Debreczenbe érkezik 7:40, *3:35, 06:28, X.*

15. *Debreczenből Nyirbátor f. ind. vonatok:* Budapest k.-pu.-ról indul *7:25, 9:00, *2:35, *09:15, X, Debreczenből ind. *12:11, 4:00,

06:55, 08:24, 02:50, 05:10, Nyirábrány (*12:42), 4:53, (*07:25), 09:29, 03:34, 5:56, Nagykárolyba érk. *1:24, 06:02, *08:06, 011:18, 04:41, 7:19.

16. Nyirábrányból Debreczen f. induló v.: Nagykárolyból indul 08:17, 04:56, *7:25, 9:49, *3:13, 4:06, Nyirábrány 09:30, 6:27, (*8:14), 10:56, (*3:58), 5:43, Debreczenbe érk. 010:11, 7:26, *8:46, 11:37, *4:31, 6:43.

17. Tisza-Polgárról Ohát-Pusztakócsra i. v. Nyiregyházáról indul X, 7:10, (l. 5. t.) Tisza-polgárról indul 03:24, 11:45, Folyásról 03:42, 12:03, Ohát-Pusztakócsra érkezik 05:01, 1:19, Debreczenbe érkezik 7:54, 5:35, Füzesabonyba érk. 10:24, 4:09.

18. Ohát-Pusztakócsról Tisza-Polgár felé i. v. Debreczenből indul 04:36, 4:56, Füzesabonyból indul X, 5:22, Ohát-Pusztakócsról 8:05, 08:02, Folyásról 9:34, 09:21, Tisza-Polgárra érkezik 9:51, 09:38. (l. 11.)

19. Nagykárolyból Csap felé ind. vonatok: Nagykárolyból indul 04:54, 4:20, Mátészalkáról 6:36, 06:27, Vásárosnaményről 7:34, 07:35, Kisvársányról 7:44, 07:47, Gyüeréről 7:53, 07:57, Kopócsapáthiról 8:05, 08:11, Cserepeskenéz 8:18, 08:26, Tornynos-Pálcáról 8:34, 08:44, Mándokról 8:50, 09:03, Csapra érk. 9:23, 09:45.

20. Csapról Nagykároly felé ind. vonatok: Csapról indul 03:13, 3:34, Mándokról 03:58, 4:12, Tornyospálcá 04:27, 4:35, Cserepeskenéz 04:37, 4:44, Kopócsapáthi 04:53, 4:57, Gyüere 05:06, 5:09, Kisvársány 05:16, 5:18, Vásárosnaményről (l. 6-12 t.) 05:36, 5:35, Mátészalkáról (l. 4-10 t.) 6:45, 06:33, Nagykárolyba érk. 8:31, 08:02.

Jelmagyarázat 0 : az éjjeli órákat jelzi. ()-be tétel feltételes megállást jelent. Az idő órákban és percekben van kitüntetve. * a gyorsvonatot, * a motoros üzemet különbözteti meg. ! = a vonat megállás nélkül áthalad.

Termény árak:

Buza	7.30— 7.65
Rozs	5.70— 6.00
Árpa	6.20— 6.30
Zab	6.10— 6.20
Tengeri	6.70— 6.80

Szerkesztői üzenetek.

François Caesar barátunknak, Budafok.
„Nubia párdca nem szül hitvány macskát”
Köszöntjük Caesarnak apraját és nagyját
Lajthántuli Caesar hisszük nem rokonod,
Ki míg vizet papolt, a borunk elfogyott,
Caesar nemzetsége soha ki ne haljon
Fő, hogy utódnak jó alkotmányt adjon,
Jó pezsgő értendő jó alkotmány alatt,
Melyet az ügyészség le sose foglalhat.
Avé Caesar, „Szabolcs” üdvözl szomszjasan
„Száráz” pezsgőt kérünk, no persze csak ha van.
Promontori nedvtől a kedvünk is pezseg
És vigan kiáltjuk: Eljen Lajos gyerek!

Hirdetések.

Keresek

utazókat, ügynököket,
kik fűszereket, birtokosokat
látogatnak. Havi fix vagy jutalék

4-500 korona.

Cim: Sümegi Szatmár

Attila-utca 1.

Mélt. Kállay András ur nagyhalászi

— gazdaságában —

közel az ujjonon létesült vasuti
állomáshoz, 6000 métermázsza
egészséges

takarmányrépa eladó!

Venni szándékozók forduljanak:
ifj. Kállay Andrásához
— Nagyhálászban. —

Legelegánsabb női kalap szalon

Braun Miksánál

Nyiregyháza,

róm. kath. parochia alatt;

ahol remek modell

KALAPOK

mélyen leszállított árban

kaphatók.

Sárkány S. Bankháza

Telefon 80—89. — BUDAPEST VI., Ó-utca 6. — Telefon 80—89

a magyar királyi szab. Osztálysorsjáték főárusítója.

Sürgönyeim:
Sárkányék Budapest.

Folyó számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál é
a magyar királyi postatakarékpénztárnál

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és értékpapírokra bárhol elzálogosított sorsjegyeket saját pénzemmel kiváltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvezőbb feltétel mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedők, iparosoknak váltóit leszámítolom, és könnyen törleszhető váltó és személyi hitelt nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosok és földbirtokosoknak II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatok.

Semmiféle előleges jutalékot nem kérek ugyszintén minden levelet, válaszbelvény nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. bankháza

BUDAPEST VI., Ó-UTCZA 6.

25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

Megjegyzés. A XVII-ik osztálysorsjáték I-ső osztályu sorsjegyei már megjelentek és kérem egyuttal b. megrendeléseit, legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, minden nyereményt azonnal kifizetek.

A következő szerencse számokat ajánlom, mezt ezek nagy nyereménynyel még nem lettek kisorsolva:

2979 12128 12953 16065 35733 44596 51325 58762 80847 99191 101580 105655

Megrendelő-lap. SÁRKÁNY S. BANKHÁZA BUDAPEST, VI., Ó-UTCZA 6. (Kivágandó.)

Megrendelem önöknél { egész sorsjegyet és ennek árát postautalvánnyal küldöm.
a számu { fél negyed nyolcad } kérem utánvenni.

Név:

A nemkívántat tessék áthuzni.

Lakhely, u. p.:

November 24-én jelenik meg a

F I D I B U S Z.

A legkitünőbb és legolcsóbb élclap!

Szerkeszti: Heltai Jenő. Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herceg Ferenc, Ignotus, Lovik Károly. Képei javát Cserna Rezső, Csók István, Garay Ákos, Gulácsy Lajos, Fényes Adolf, Ferency Károly, Kernstok Károly, Márk Lajos, Linek Lajos, Vesztrócy Manó rajzolja. Péntek délben már kézhez kapják a vidéki előfizetők

a FIDIBUSZ-t. Előfizetési ára páratlanul olcsó: Egész évre 6 K. Félévre 3 K. Negyedévre 1 K. 50 fil. Egy óra 50 fillér.

Egy szám ára 10 fil. (5 kr.) Friss, vidám, pajkos, eredeti, eleven, érdekes, bátor, díszesen illusztrált heti élclap. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a FIDIBUSZ kiadóhivatala: Budapest, Röck Szilárd-utca 9.

UNGÁR LIPÓT divatáruháza Nyiregyházán.

Megérkeztek

az őszi időnyre rendkívül nagy választékban a **legutolsó** divat-
ujdonságok, különösen a következő cikkekben: **Angol** costüm-, ruha- és blous szövetek. Ruha- és blous selymek. Angol blous selyem különlegességek. Flanellek, barchetek, télikendők, kész női fehérneműek, gyermek fehérneműek, Regenhart féle asztalkészletek, Legjobb gyártmányú vásznak, törülközők és zsebkendőkben. Menyasszonyi kelengye raktár. Ugyiszintén gazdag raktár futó és sofa szőnyegek, függönyök és ágyterítőkben. Férfi ing, gallér, kézelő.

Olcsó szabott árak.

Ha távol lakó rokonnak, vagy barátanak képeslevelező-lapot küld

Ha elegáns kivitelű levélpapírra óhajtana szert tenni

Ha névjegyet, esküvői meghívót, vagy valamely más nyomtatványt akar készíttetni

Ha bármilyen könyvet beszerezni akar

Ha hírlapokra, vagy folyóiratokra van szüksége

minden alkalommal tessék bizalommal fordulni
PIRINGER JÁNOS
könyv- és papírkereskedéséhez és
mely könyvkötéssel van
e g y b e k ö t v e

Téli cikkek

legolcsóbb bevásárlási forrása.

Bevezetem teljesen a legjobb minőségű férfi, női és gyermek tricó (Jäger)ing, alsó nadrág, finom harisnya, fuszekli, bokavédő, (gamaschni) kötött és bőr keztyük, eső ernyő.

Gyermek ruháskák, csinos leányka fejkötők, (kapisony) sapkák, bőr és posztó gyermek-cipők férfi és női reggeli cipők.

Továbbá mindennemű üveg, porcellán és zománcozott edények, fás kosarak, csinos szoba-diszek.

Gyermek-kocsi raktár. Reform-szék.

Gyermekjáték dus választékban.

Deutsch J.

Iskola-utca 1,

Első nyiregyházi bazár.

Óriási szerencse Gaedickenél!

Utólérhetetlen gyűjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincsen város, hol Gaedicke egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizetem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat **602.000** koronát a 62551. számra,

háromszor a nagy főnyereményt **400.000** koronát a 11119. számra,

400.000 „ „ 28916. „

400.000 „ „ 33464. „

háromszor a **100.000** koronát, továbbá a **70.000**, négyszer **60.000** és igen sok **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és **10.000** koronás nyereményeket.

A legközelebbi **XVII-ik sorsjátéknál** mely újból

55.000 nyeremény és **110.000** sorsjegyből áll, **14 millió 459.000** korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom á **600.000**, 1 nyeremény á **400.000**, 1 á **200.000**, 2 á **100.000**, 1 á **90.000**, 2 á **80.000**, 1 á **70.000**, 2 á **60.000**, **50.000**, **40.000**, 5 á **30.000**, 3 á **25.000**, 8 á **20.000** 8 á **15.000**, 36 á **10.000**, 67 á **5000** stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolczad

1.50

Egy negyed

3.—

Egy fél

6.—

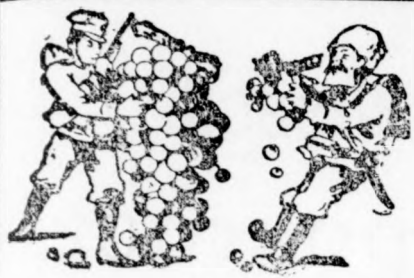
Egy egész sorsjegy

12.— korona,

melyek az összeg előzetes beküldése, avagy utánvétellel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki húzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

GAEDICKE A. bankház Budapest, Kossuth Lajos-utca II. sz.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI FRIGYES Medgyes, 168. N.-Küküllőmegye.)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek
a kiadóhivatalban.

Trágya

tőzeggel vegyült, előnyös feltételek
mellett átengedtetik. Bővebbet : a
„Korona“-szálloda berlőknél.

SIRKŐVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb áruk

mellett kaphatók :

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyházán,

Vármegyház-utca 5-ödik szám.

Hegedüs Ignác és Társai cég

Ajánl : zabot, szénát,
szalmát, és szecskát,
nagyban és kicsinyben.

Iroda és raktárhelyiség:

Városház-tér 3. Csengery ház.

ÚJ FÜSZER NAGYKERESKEDÉS!!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az alanti törv. bejegyzett cégünk alatt

Vármegyház-tér 13. számú, néhai Burger Mihály-féle házban

fűszer-, liszt-, déli gyümölcs- és vegyes nagykereskedést nyitottunk.

Mindenféle fűszer és gyarmatárakon kívül raktáron tartjuk az összes

gazdasági cikkeket, u. m.:

valódi belga kék kocszi-kenőcsöt, kőszén-kátrányt, carbolineumot, kötélárut, petróleumot, marhasót,

valamint, minden e szakmához tartozó cikkeket, amelyeket a

legjutnyosabb árakban

bocsátunk a n. é. közönség rendelkezésére. Midőn a legszolidabb és pontos kiszolgálásról eleve is biztosítjuk a n. é.

közönséget, kérjük szives pártfogását és vagyunk tisztelettel:

CSILLAG, FREIREICH és BÖHM.

Telephon sz. 70.

Telephon sz. 70.

Páris és Bécs modell kalapjainak egyedüli elárusítója
Nyiregyháza és vidékén.

HALMAGYI SÁMUEL

UTÓDA

női felöltők és kalapok legnagyobb áruháza

Nyiregyháza, a Teszter cukrázdával szemben.

1905. őszi és téli idényre az újdonságok már megér-
keztek, női, gyermek felöltőkben, modell kalapban.

Bámulatos olcsó árban kaphatók.

ÚJ ÜZLET! SZOLID ÁRAK!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy Nyiregyházán, a „Korona“ épületben, (a MEISELS és SALGÓ cég volt helyiségében)

POSZTÓ ÜZLETET

nyitottam és azt a legdivatosabb gyapju és valódi angol szövetekkel szereltem föl.

Sok évi, a helybeli piacon szerzett tapasztalatom és ismerettségem lehetővé tették, hogy raktáramat a legújabb és legdivatosabb szövetekkel lássam el, úgy, hogy a legkényesebb izlésnek is minden tekintetben megfeleljek.

A n. é. vevő közönség szives pártfogását kérve s magamat jóindulatukba ajánlva, vagyok tisztelettel

PREISZ BERTALAN.

Óriási választék!

Pontos kiszolgálás!

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőink, kik szerűnket raktáron tartják és kik bárkinek díjmentesen egy könyvet adnak a következők: Nagy Kálmán gyógyszerész úr.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakók egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 137).
62, Chancery Lane,
London, ANGLIA.

Nagymennyiségű katonaló pokrócz

— kapható —

olsón GUTTMANN HENRIK

üzletében.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőink, kik szerűnket raktáron tartják és kik bárkinek díjmentesen egy könyvet adnak a következők: Nagy Kálmán gyógyszerész úr.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakók egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 137).
62, Chancery Lane,
London, ANGLIA.

Hoffherr és Schrantz gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDL EMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja:

Uj Victoria sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekek nélkül. Répa és szecska vágóit, Gőzcséplő gépeit. Stb.

Köszön, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő- és kalap áruháza

Óriási választék selyem és flanell blousokban.

Rózsá

LAJOS utóda

Nagy választék szörme Boákban meglepő olcsó áron.

Óriási választék selyem és flanell blousokban.

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.